

DOCHTERS

Toneelspel in twee delen

Hedwig Cooremans

Dit is de bewerking voor toneel van mijn (onuitgegeven) roman met dezelfde titel.

Hedwig Cooremans

't Serclaesstraat 11

1740 TERNAT

02/582.09.48.

hedwig.cooremans@telenet.be

2004-2008.

ALMO

Royal House, Cooremansstraat 34

2600 Berchem

There's no problems,

Only solutions.

John LENNON.

PERSONEN.

Vier heren, vijf dames.

EDMOND GOYENS, ongeveer 45.

ELLEN, 16 jaar.

KAREN / HELEN, 16 jaar.

HUGO, vriend van Edmond. Even oud.

MARLEEN, de ex van Edmond.

Mevrouw LEEMANS, klastitularis van Ellen.

ANNE.

Een KELNER.

Een JONGEMAN (fig).

- * De rollen van de kelner en de jongeman kunnen door dezelfde acteur vertolkt worden.
De rollen van Marleen, mevrouw Leemans en Anne kunnen door drie, twee of zelfs één actrice vertolkt worden.
- * Edmond Goyens is een autist van het *Aspergertype*.
Het is IN GEEN GEVAL de bedoeling dat Edmond een soort Mr. Bean wordt. Dat is erover. Edmond is geen lachwekkende of zielige figuur. Hoewel er best grappige scènes voorkomen in dit stuk.
- * KAREN / HELEN zijn twee personen in één. Het meisje lijdt aan meervoudige persoonlijkheidsstoornis. De stem van Helen klinkt anders dan die van Karen.

* * * * *

TIJD.

Herfst. Periode rond Allerheiligen. Het is koud buiten.

* * * * *

MUZIEK.

Tussen de scènes worden o.a. verschillende versies van de klassieker *Greensleeves* gebruikt.

* * * * *

DECOR:

Achteraan een witte infini. Deze dient ook als computerscherm.

Zijwanden: zwarte doeken.

DE ZITHOEK.

Op een tapijt staan een tweezit en één zetel. De zetel lijdt aan slijtage en heeft platgezeten kussens.

Het is de zetel waarin Edmond steeds wil zitten en die we voortaan *zijn zetel* zullen noemen. Naast die zetel staat een leestafeltje. Een salontafel met een geboend oppervlak staat voor de tweezit.

De boekenkasten van Edmond, zijn tv- toestel, zijn muziekinstallatie, de lichtknop, de thermostaat, de afstandsbediening, het raam en de overgordijnen zijn imaginair.

Er zijn geen deuren. Rechts achter is de doorgang naar de keuken, rechts voor is de doorgang naar de vestibule.

HET BUREAU.

Tussen de vestibule en de keuken staat het bureau van Edmond: een pc (of laptop), waarvan we het scherm in projectie zien op de witte infini. Een printer. Een bureaulamp.

Een bureaustoel, een ingekaderde foto van Ellen, huistelefoon, papiermandje, schrijfgerief, enz...

DE VERHOOGDE SCENE.

Helemaal achteraan, tegen de infini. De verhoogde scène loopt aan beide zijden door, want er moet een paar keer gefietst worden. Ze moet bijgevolg ook voldoende breed zijn.

Langs een trap (zonder leuning) in het midden kan men de verhoogde scène ook bereiken. Dan leidt de trap naar de slaapkamers bij Edmond thuis (linkerzijde) en de badkamer (rechterzijde).

* * * * *

Zetstukken.

Ze worden geplaatst door medewerkers.

Deze medewerkers dragen zwarte handschoenen en zwarte bovenkleding wanneer ze boeken uit de bibliotheek van Edmond aanreiken of aannemen.

* * * * *

Belangrijkste rekwisieten.

- * Een pc (of laptop) waarvan we het scherm vergroot op de infini zien.
- * Een luxe herenfiets met versnellingen, zadeltas en zwarte aktetas op het bagagerek.
- * Een stel onderzetjes op het tafeltje.
- * Boeken, waaronder een historisch naslagwerk.
- * Oude tijdschriften, maandbladen...
- * Een ingekaderde foto van Ellen op het bureau.
- * Een paar gebreide blauwe handschoenen in krantenpapier gewikkeld.
- * Een gele portefeuille.
- * Het rode boekje. (Zie achteraan)
- * Het Tooneelleven in Vlaanderen door de Eeuwen heen. (Zie achteraan)
- * Beugel of blokjes voor Ellen. (Moet verwijderd kunnen worden)
- * Voor Ellen: een pruik met lange rosse haren en een pruik met halflange rosse haren.
- * Voor beide meisjes: rugzak met schoolgerief.
- * Een neppistool, gebruikt in het theater.
- * Een eettafel met twee stoelen. Tafelkleed, bestek, borden, glazen, benodigdheden voor een maaltijd of ontbijt. Ze maken niet altijd deel uit van het interieur.
- * Flessen spuitwater en flessen met gele limonade.

* * * * *

Opmerkingen.

- * Mocht u van plan zijn om dit stuk op te voeren, zou u dan over het verhaal a.u.b. niets willen verklappen in de programmabrochure. Dikwijls wordt zo het geheim van een stuk of een stukje mysterie ervan verklapt. De spanning, de draagkracht gaat erdoor verloren. Trouwens, als de plot op voorhand verteld wordt, waarom moeten de mensen dan nog komen kijken?
- * Vermeld de naam KAREN a.u.b. *niet* in de programmabrochure! Zelfde reden.

Vriendelijk bedankt.

De auteur.

Voor het doek opgaat (of voor de scène belicht wordt), horen we Greensleeves.

SCENE 1: de Brief.

** Op de verhoogde scène liggen een witte enveloppe, een keurig gevouwen stofdoek en een doosje punaises.*

** Op het scherm: het bestand 'Correspondentie.doc' met de volgende tekst. Naast het toetsenbord ligt een dun stapeltje kladblaadjes. Bureaulamp aan.*

Beste jongedame,

Ik zou een misverstand uit de wereld willen helpen.

Ik groet iedereen die ik op mijn weg ontmoet, want dat heb ik zo geleerd.

Ik heb geen andere bedoelingen omdat:

a) ik zo ben opgevoed.

b) ik vriendelijk probeer te zijn voor de gewone mensen.

Daarom wou ik graag even kennis met je maken.

Met respect.

Vriendelijke groeten.

Edmond Goyens.

Edmond staat in het midden van de scène. Hij leest de print van deze tekst. Hij is tevreden en gaat naar zijn pc. Hij wist het woord 'zo' in het vijfde lijntje en vervangt het door 'goed'. Hij wist ook zijn naam. Ten slotte print hij de brief opnieuw. Hij sluit zijn pc af en gaat op exact dezelfde plaats staan als daarnet. Hij leest nogmaals halfluid. Daarna legt hij de tekst op het bureau, neemt het stapeltje kladblaadjes, doet de bureaulamp uit en gaat met de blaadjes in zijn zetel zitten. Op de salontafel schudt en schikt hij het pakje tot de blaadjes perfect op mekaar liggen. Hij kijkt tevreden. Hij neemt het pakje, scheurt het nauwkeurig in de lengte en in de breedte en gooit alles in de papiermand. Edmond af vestibule. Hij keert terug met zijn jas, sjaal en wollen muts. Hij legt alles keurig klaar op zijn zetel. Hij denkt plots ergens aan, zoekt het op de salontafel, vindt het niet en raakt even in paniek. Hij herinnert zich waar hij de brief heeft gelegd en haalt hem. Dan legt hij

hem klaar op de salontafel. Hij gaat naar achter en neemt de witte enveloppe, de stofdoek en het doosje. Hij legt alles keurig naast mekaar op de salontafel en kijkt tevreden. Dan neemt hij de brief en de enveloppe en gaat ermee aan zijn bureau zitten. Hij plooit zorgvuldig de brief, stopt hem in de enveloppe en kleeft die dicht. Op de enveloppe schrijft hij:

EDMOND: Voor-de-jonge-dame-die-wacht-op-de-bus. Zo.

Dan kleedt hij zich om naar buiten te gaan. De brief verdwijnt in zijn jaszak, de stofdoek en het doosje in zijn binnenzak. Edmond knipt het licht uit en gaat af vestibule.

SCENE 2: Edmond post de brief.

- * Licht op de verhoogde scène. Late namiddag, tussen licht en donker.*
- * Een hoopje dorre bladeren eerder aan de rechterkant.*
- * Links een houten bank.*

Edmond komt boven rechts op. Hij ziet de bank en kijkt rond. Hij hoopt dat niemand hem ziet. Hij neemt precies in het midden van de bank plaats. Hij betast voorzichtig de onderkant van de bank en bekijkt zijn vingers. Hij haalt de stofdoek uit zijn binnenzak en wrijft zijn vingers schoon. Hij staat op en verkent nogmaals de omgeving. Hij gaat op de hurken zitten en wrijft met de stofdoek de onderzijde van de bank in het midden schoon. Hij staat op, plooit de stofdoek zorgvuldig op met het vuil aan de binnenkant en stopt hem in zijn binnenzak. Uit zijn zak haalt hij de brief. Hij haalt het doosje punaises boven, opent het en neemt een punaise. Hij maakt de brief aan de onderkant van de bank vast met de punaise (probeert het eventueel een tweede keer) maar laat een hoek van de brief zichtbaar. Hij gaat op de bank zitten met licht gespreide benen en controleert of hij de brief nog kan zien. Het kan, want hij glimlacht. Hij gaat weg, nadat hij alles nog eens grondig heeft gecontroleerd. Hij neemt de dorre bladeren, gooit ze hoog op en gaat eronder staan. Hij doet het nog eens en geniet ervan. Hij veegt zijn handen schoon met de stofdoek, plooit hem netjes op, stopt hem in zijn binnenzak en gaat rechts af.

Black-out.

Greensleeves (Andere versie)

SCENE 3: het Antwoord.

Twee dagen later. Het is ochtend. Het is nog donker.

** Op de verhoogde scène is het zelfs donkerder dan in de vorige scène.*

** De bank wordt verlicht door openbare verlichting, zodat ze iets meer licht krijgt dan de rest van de verhoogde scène. De brief werd verwijderd.*

Karen zit precies in het midden van de bank te wachten. Haar rugzak met haar schoolgerief staat naast haar. Ze draagt een lange groene mantel met een kap, een groene winterse muts en dito sjaal. Onder de muts komen halflange blonde haren uit. Ze heeft een hertsleren tasje met een lange riem. (Dit draagt ze altijd bij zich, ook wanneer ze zich anders zal kleden) Ze kijkt af en toe naar rechts. Ze staat op, omdat ze Edmond per fiets ziet komen. Edmond op per fiets. Op het bagagerek een zwarte aktetas. Hij gaat naar school en hij is flink ingeduffeld tegen de kou (Handschoenen, muts, enz...). Hij ziet Karen en remt nogal onhandig zodat hij met zijn wiel net vóór haar voet stopt. Het meisje wijkt niet en kijkt hem recht aan. Edmond weet zich geen blijf met zijn houding. Karen opent haar rugzak en haalt er een brief uit die ze Edmond aanreikt.

KAREN: Ik kon hem gisteren niet vastprikken onder de bank, want het pinnetje van de punaise brak.

EDMOND: Ja.

KAREN: En punaises heb ik niet op zak. Enveloppen evenmin.

EDMOND: Nee.

KAREN: Daarom geef ik hem nu.

EDMOND: Ja. *(Geen reactie)*

KAREN: Neem hem dan.

EDMOND: Ja. *(Neemt de brief aan)*

KAREN: Jij bent leerkracht.

EDMOND: Ja. Deeltijds. De andere helft van de tijd werk ik in het secretariaat van de school.

KAREN: Typisch: dat zwarte koffertje. En het uur waarop we mekaar 's morgens met de fiets kruisen.

EDMOND: Ja. Ik ga altijd met de fiets naar school. Ik heb al jaren geen auto meer. Nooit meer.

KAREN: Dacht ik al. Heb je de bus gezien die daar stopt? Daar, aan de appartementen.

EDMOND: *(Kijkt)* Nee.

KAREN: Op jou zou de chauffeur zijn klok gelijk kunnen zetten.

EDMOND: *(Hij snapt haar niet)* Ik moet gaan.

KAREN: Waarom?

EDMOND: Omdat ik anders het belteken niet haal.

KAREN: *(Kijkt)* De bus komt eraan.

EDMOND: Het spijt me.

KAREN: Wat?

EDMOND: Dat het voorwiel van mijn fiets bijna je broek raakte. Besmeurde... Vuil maakte...

Karen gaat zonder omkijken af. Edmond kijkt haar na.

EDMOND: Ze heeft niet gegild.

Hij bekijkt de brief en wordt zenuwachtig. Met bevende vingers maakt hij de enveloppe open.

EDMOND: *(Leest)* Ik heb je gelezen. *(Denkt na)* Ik heb je gelezen? Ze heeft geen punt achter haar zin gezet.

Black-out.

SCENE 4: Hugo.

Dezelfde avond in de plaatselijke bibliotheek.

Op het verhoogde scène komt Hugo links op. Hij houdt een stapel boeken onder de arm. Onmiddellijk daarop komt Edmond rechts op met een stapel boeken die hij netjes vóór zich houdt.

HUGO: Edmond Goyens! Wat heb jij hier verloren? Da's een poos geleden, zeg.

EDMOND: Goede avond, Hugo. Ik heb hier niets verloren. Integendeel. Ik kom deze boeken terugbrengen. Jij hebt boeken gehaald. Jij leest ook.

HUGO: Wat dacht je, ouwe grapjas? Dat ik een soort analfabeet ben? *(Bulderende lach)* Wel, vertel eens. Hoe is 't ermee? *(Steekt de hand uit)*

Edmond heeft alle moeite met zijn boeken eer hij erin slaagt een slap handje aan Hugo te geven.

EDMOND: Goed, Hugo. Goed, dank je wel. En met jou?

HUGO: Zoals altijd, ouwe jongen. Repeteren en nog eens repeteren. Geen zin om me in de cafetaria iets te trakteren?

EDMOND: Het is vriendelijk dat je me de kans geeft om je uit te nodigen, maar...

HUGO: Of heb je al... *(Maakt het drinkgebaar)*

EDMOND: Je weet toch, Hugo, dat ik nooit wat anders drink dan koffie en limonade.

HUGO: Maar liefst niet tegelijk. (*Lach*) Als jij nog lang van die limonade blijft zuipen, ga je nog eens geel uitslaan. (*Lach*)

EDMOND: ... er ligt thuis nog een stapel verbeterwerk te wachten.

HUGO: Ts ts ts... Nog geen snars veranderd, nog altijd een even grote kinderbeul!

EDMOND: Zoals jij nog steeds een even fervent theateramateur bent.

HUGO: Denk je misschien dat ik van plan ben verzamelaar van mufte blaadjes te worden, zoals jij? Dat doet me er trouwens aan denken dat ik nog niet de kans heb gehad om je een kaart aan te bieden van onze volgende productie. Ik schaam me diep!

EDMOND: Is dat de titel?

HUGO: (*Ernstig*) Weet je, ouwe jongen, soms ben je écht grappig. Hou mijn boeken even vast, wil je. (*Hij deponeert zijn boeken op die van Edmond. Die plaatst zijn kin op de stapel*) Slechts acht eurootjes. Omdat jij het bent. Première: vrijdag over acht dagen. (*Hugo haalt een pakje helgele toegangskarten te voorschijn*) Geef toe, waar krijg je voor slechts acht eurootjes twee uur lang amusement van de bovenste plank? Hóe zeg je? Twee? Dat apprecieer ik, ouwe rukker. Ik veronderstel dat je dochter ook eens met wat anders wil lachen.

EDMOND: (*Heeft moeite om goed te articuleren omwille van de stapel boeken waar zijn kin op rust*) Je probeert weer met me te spotten, Hugo. Je weet dat ik daar niet op inga.

HUGO: Ik met jou spotten? Kerel, je weet dat ik dat niet durf. (*Lach*) Ellen komt toch mee?

EDMOND: Dat durf jij wel, Hugo. Ellen komt mee omdat ik mijn dochter dan mag vergezellen. Ik ben een huisduif zoals de gewone mensen het uitdrukken. Ik voel me erg ongemakkelijk in een gezelschap dat naar dezelfde kant beweegt. Maar voor *Voor Elk wat Wils* maak ik graag een uitzondering. Omdat de kring naar mijn smaak doorgaans goed speelt en grappig theater brengt. Dat vind ik best leuk.

HUGO: Dat doet me plezier! (*Hij zwaait met twee kaarten voor Edmonds neus*)

EDMOND: Ik heb bijgevolg niets tegen je voorstel om me twee kaarten te laten aanschaffen.

Het is voor Edmond erg lastig om tegelijk de kaarten aan te nemen, zijn portemonnee boven te halen en het geld te zoeken. Hij probeert ook Hugo's boeken onder zijn kin te houden én naar diens geklets te luisteren. Intussen...

HUGO: Voor de verandering brengen we eens een tragikomedie. Schitterend stukje theater, man. Tenminste, als jij dat soort humor kan vatten. Zal ik een tipje van de sluier oplichten? 't Speelt in Hongarije of die kanten. Ik ben de kapitein van een soldaat die me aangeboden heeft om bij zijn ouders te gaan logeren omdat ik door de oorlog over

mijn toeren ben geraakt. Die mensen zijn verschrikkelijk in de weer en zo, maar ik begin die sukkels zowat te terroriseren en...

Links is Karen op gekomen met een paar boeken. Edmond schrikt zodra hij haar ziet. De stapel boeken komt op de grond terecht.

HUGO: Wat spook jij toch allemaal uit, man!

Edmond mompelt een excuus en terwijl hij zich tegelijk met Hugo bukt om alles op te rapen, kraakt de wereld: hun hoofden raken mekaar op erg ongelukkige wijze. De mannen kreunen en brengen de hand instinctief naar het voorhoofd. Karen steekt nonchalant een duim in haar broekriem en kijkt toe hoe twee volwassen mannen gebogen en met de hand op het voorhoofd staan te kreunen. Ze slentert hun richting uit, kucht opvallend zodra ze op hun hoogte is en slentert rechts af. Edmond probeert haar na te kijken terwijl hij boeken opraaft.

HUGO: *(Wrijft over de pijnlijke plek)* Kun je niet beter uitkijken... Verdomme toch, als dat geen hersenschudding is. Man, dat doet serieus pijn! *(Raaft zijn boeken op)*

EDMOND: Wat zei je ook weer?

HUGO: Hoe *wat* zei ik ook weer? Weet ik veel wat ik ook weer zei. 't Is me de oren uit gelopen. Tussen haakjes... *(Maakt het geldgebaar)*

EDMOND: *(Slaagt erin een bankje van twintig op te diepen)* Ik voelde me niet goed. Daarnet nog. En daarom... *(Geeft het geld)*

HUGO: Dat wil ik geloven als je jezelf zoiets aandoet. Om over mezelf nog maar te zwijgen. Ik moet er trouwens vandoor. Repetitie om acht uur. Als ik door jouw fratsen tenminste nog in staat ben om te repeteren. *(Hij stopt hem het wisselgeld toe)* Bedankt voor de kaarten. Vergeet je reservering niet. Groetjes aan Ellen! *(Rechts af)*

Edmond blijft als verweesd achter. Hij schikt netjes zijn boeken, haalt een geplooide zakdoek uit zijn zak en houdt die tegen zijn voorhoofd.

EDMOND: ... en daarom kan ik niet blijven.

Dan gaat hij ook rechts af.

SCENE 5: het Bezoek.

- * *Rechts van zijn zetel: één stoel in profiel.*
- * *Op de verhoogde scène liggen lege cd-doesjes en een netjes geplooid zakdoek.*

Edmond op. Hij constateert wrevelig dat hij hetzelfde stapeltje boeken nog steeds in handen houdt. Hij gaat naar zijn bibliotheek (linkerzijde), mimeert het openen van een glazen deur en legt het stapeltje op de handen van een medewerker. (Achter, met zwarte handschoenen) Het stapeltje verdwijnt en Edmond sluit de deur. Hij tast aan de blauwe plek op zijn voorhoofd. Hij neemt een leeg cd-doesje en mimeert de handeling om de cd in te brengen en het toestel aan te zetten. Op de achtergrond horen we zacht Tsjaikowski. Dan stapt hij opnieuw naar zijn bibliotheek, opent opnieuw een deur en neemt een boek dat hem aangereikt wordt door de medewerker. Het boek is een historisch werk van zekere omvang. Edmond neemt plaats in zijn zetel en slaat het open. Hij leest een tiental seconden met geconcentreerde aandacht. Tot de deurbel klinkt. Hij kijkt op. De bel stoort. Hij slaat het boek dicht, legt het op het leestafeltje en gaat af vestibule.

HELEN: (Achter) Goede avond, meneer Goyens.

EDMOND: (Idem) (Verbaasd aarzelend) Juffrouw? U kent mijn naam?

HELEN: (Idem) Het naamplaatje. Ik stoor toch niet? Mag ik binnenkomen?

Helen direct op. Dit keer is ze gekleed in een blauwgrijze jas, dito sjaal en muts. Dezelfde hertsleren handtas. Dit keer draagt ze een fijne zilverkleurige bril. Edmond na haar op. Hij blijft in de deuropening staan en kijkt met grote ogen naar haar. Ze gaat naar de bibliotheek.

HELEN: Wat een massa boeken, zeg! Mag ik?

Ze trekt haar jas uit, legt ze met haar sjaal en muts op de stoel en stevent resoluut af op de boekenkast. Edmond is onthutst: moet hij de jas weghangen of niet? Of moet hij in de buurt blijven om haar te beletten zijn bibliotheek te openen in geval ze dat zou wagen? Maar dat doet ze niet. Ze flaneert langs de vitrines en bestudeert de ruggen van de boeken. Soms bukt ze zich of houdt ze het hoofd schuin om de titels goed te kunnen lezen. Edmond is best gediend van haar belangstelling.

HELEN: Alleen maar historische werken. Zovéél! En hier, een kast vol video's, cd's... Zelfs geluidsbanden en oude vinylplaten. Niet te geloven!

EDMOND: (Gretig) Ja, dat is mijn vak. Op school geef ik geschiedenis. Les.

HELEN: Heb je die allemaal gelezen en beluisterd?

EDMOND: Anders was de aanschaf ervan volstrekt zinloos geweest. Al van toen ik een jongetje was, is geschiedenis mijn passie. Ik weet er veel over. Als ik je ergens mee...

HELEN: Jij hebt hier een ware schatkamer aan historische lectuur verzameld.

EDMOND: ... van dienst kan zijn. (*Gevleid*) En die breidt zich nog steeds uit. (*Enthousiast*) Ik ben terecht fier op mijn bibliotheek. Er zitten zelfs verzamelobjecten tussen. (*Toch blijft hij de jas enz... in het oog houden*)

HELEN: Niet te geloven. Ik ben diep onder de indruk. (*Ze draait zich naar Edmond en glimlacht. Edmond blijft vriendelijk glimlachen*) Was jij dat ook? Daarstraks in de bib. Die indruk was... nogal pijnlijk, neem ik aan. Of heb ik te veel verbeelding?

EDMOND: Verbeelding? Nee. Het was echt. Ik begrijp niet wat je...

HELEN: Jij en die vent. Ik hoop dat de schade beperkt is gebleven.

EDMOND: ... daarmee bedoelt.

Edmond voelt dat hij zal beginnen zweten als dit blijft duren. Bovendien moet de jas, enz... absoluut weg. Er zit voor Edmond maar één ding op: kordaat optreden.

EDMOND: Excuseer. Ik hang je jas en je sjaal en je muts weg.

Edmond neemt alles zorgvuldig van de stoel. Tot overmaat van ramp valt de muts op de grond. Hij raapt ze op en voelt hoe het bloed in het midden van zijn voorhoofd klopt. Hij maakt een grimas zodra hij de buil aanraakt. Helen schudt glimlachend het hoofd. Edmond af vestibule.

EDMOND: (*Op*) Die vent, dat was mijn vriend Hugo. Hij is acteur bij de plaatselijke toneelkring
Voor Elk wat Wils. Ken je die?

HELEN: Die ken ik zeker.

EDMOND: Ik schrok. Omdat de deur plots open ging. De deur naar de bibliotheek.

HELEN: En als ergens een deur opengaat moet jij keihard schrikken.

Edmond krijgt het kwaad en begint zich te krabben. Met de vingers waaiert Helen een cirkel rond haar hoofd.

HELEN: En als door een aura omgeven verscheen ik! Grapje. Ik maakte je toch niet écht aan het schrikken?

EDMOND: Nee. Alleen waren de boeken, was die... (*Probeert met een gebaar duidelijk te maken wat hij bedoelt*) ... hele stapel boeken, die op de grond terechtkwam...

HELEN: Ik veronderstel dat je met mij al vervelender dingen hebt meegemaakt.

EDMOND: ... vrij vervelend. Stel je even in mijn plaats.

HELEN: Precies daarom ben ik hier. (*Ze nadert*)

EDMOND: Jij kon onmogelijk voorzien dat wij... Hugo en ik, zouden...

HELEN: Ik kom je mijn excuses aanbieden.

Ze komt nog een stapje dichterbij en staat vlak vóór hem. Edmond wrijft met twee vingertoppen zacht over zijn overgevoelige voorhoofd.

EDMOND: ... botsen.

HELEN: Ik zou het ook moeilijk hebben om excuses te aanvaarden van iemand die me zo diep had beledigd.

EDMOND: Beledigd. Juist. (*Edmond krijgt het warm en koud tegelijk*)

HELEN: Je weet best dat ik het heb over mijn... laten we zeggen, *onbeleefde* reactie op je groet, toen we mekaar die ochtend per fiets tegengekomen zijn.

EDMOND: Groet. Dat is wel een poos geleden.

HELEN: Zowat een week. Dat is nog geen reden om me niet te excuseren.

EDMOND: Excuses aanvaard. Dat spreekt... Excuseer dat ik mezelf onderbreek, maar het gebeurde precies elf dagen geleden. ...vanzelf.

HELEN: Mag ik gaan zitten? (*Ze neemt plaats in zijn zetel*)

EDMOND: Vanzelf.

Met een veel te weids gebaar nodigt Edmond Helen uit om plaats te nemen in de tweezit. Ze reageert niet. Ze kijkt hem aan. Edmond blijft staan met gestrekte arm. Plots zegt hij:

EDMOND: Ik mag je iets te drinken aanbieden.

HELEN: Iets fris, graag. Ik heb heel wat te vertellen.

EDMOND: Ja. Want er is geen koffie meer.

Hij gaat naar de keuken en keert enkele tellen later terug met een glas limonade. Hij neemt een onderzetje en plaatst het geheel precies in het midden van het tafeltje langs de kant van de tweezit. Pauze. Hij schuift het onderzetje met het glas traag naar haar kant van de tafel, precies in het midden. Hij neemt plaats op het randje van de tweezit, precies in het midden.

HELEN: Dank je. (*Ze neemt een slokje. Edmond kijkt bezorgd toe dat ze het glas correct terug plaatst*) Toen ik je voor het eerst aankeek, was ik erg van streek. Je begrijpt direct waarom.

Edmond knikt fel van ja. Helen haalt een foto uit haar tas en houdt hem Edmond voor. Hij kijkt, maar ziet niet direct wat de foto moet voorstellen. Hij buigt voorover om beter te kunnen kijken.

EDMOND: Een kleurrijk overhemd met korte mouwen dat losjes over een broek hangt. Waarschijnlijk katoen. Onderaan benen en sandalen van echt leer. De sandalen, niet de benen. Zomer.

HELEN: Zie je?

EDMOND: Als sinds mijn geboorte. Wie is die persoon?

HELEN: Kijk eens goed.

Edmond doet het. Plots kan hij geen woord meer uitbrengen.

HELEN: Jij lijkt als twee druppels water op mijn vader. Hij zou je tweelingbroer kunnen geweest zijn.

EDMOND: Dat kan niet. Ik heb geen tweelingbroer. Dat weet ik heel zeker, want ik ben enig kind. Heb jij een tweelingzus? (*Hij blijft naar de foto kijken*)

HELEN: (*Eerder ongemakkelijk*) Niet voor zover ik weet, nee... (*Andere toon*) In de veronderstelling dat mijn vader die had, natuurlijk. Hij zou nu zowat van jouw leeftijd zijn. Je neus, je ogen, je glimlach. Alles. Alleen... jouw haren zijn kortgeknipt en je kijkt... anders. (*Edmond blijft kijken en registreert elk detail*) Tweelingen hebben nooit dezelfde blik of dezelfde vingerafdrukken. (*Ze legt de foto vóór zich op de tafel*)

EDMOND: Juffrouw, wat is dit voor...

HELEN: Onzin? Nee, echt niet. Misschien heeft het iets onbehoorlijks. Ik begrijp het wel als je er zo over denkt.

EDMOND: De man op de foto is je vader. Er is iets met die foto dat me bekend voorkomt. Laat me denken.

HELEN: (*Praat verder alsof Edmond niets heeft gezegd*) Luister, je kan moeilijk ontkennen dat je sprekend op mijn vader lijkt, want dat doe je.

EDMOND: (*Zenuwachtig*) Ik herinner me niet dat ik ooit zo heb geposeerd.

HELEN: Natuurlijk niet. Dit is een foto die werd genomen in het plantsoen tegenover het appartement waar we vroeger woonden. Ik denk dat het beter is dat je rustig blijft zitten. Ik ben je enige uitleg verschuldigd.

Edmond begint het verschrikkelijk moeilijk te krijgen. Zijn handen beginnen te beven en zijn ademhaling is hoorbaar. Plots staat hij op.

HELEN: (*Met een vriendelijke glimlach*) Waarom ga je niet rustig zitten? (*Na een korte aar-*

zeling neemt Edmond opnieuw plaats) Je kan je niet herinneren dat je ooit zo hebt geposeerd, zei je. En toch dacht je dat jij het écht was. (Edmond knikt van ja) Dat dacht je terecht. Je probeerde je te herinneren waar en wanneer deze foto werd genomen. Met andere woorden, niet alleen laat je intuïtie niet toe dat je het bestaan van de figuur op de foto -jouw figuur- ontkent, maar dat je er jezelf meent in te herkennen. (Edmond laat zich met een zucht achterover zakken. Het begint hem te duizelen) Bijgevolg ben jij mijn vader.

Pauze. Dan komt Helen naast Edmond zitten en neemt ze zijn hand vast. Hij veert recht en haast zich naar zijn zetel. Hij kan haast niet meer ademen.

HELEN: Pa? Hoor je me? Waarom doe je zo raar? *(Edmond murmelt wat)* Het spijt me als ik je in verlegenheid heb gebracht. *(Recht)* Wacht, ik haal iets om te drinken.

Ellen zoekt een ogenblik naar de keuken en gaat af. Edmond weet niet meer waar hij aan toe is. We horen een koelkast open en dicht gaan, het spoelen van een glas. Ellen komt terug met een glas spuitwater, zet het neer en gaat opnieuw zitten. Het glas staat vóór Edmond. Hij neemt een slokje en trekt een vies gezicht.

EDMOND: Spuitwater, spoelwater. Onlekker. Gele limonade. Lekker.

Edmond zet het glas niet weer op tafel; één natte kring is ruim voldoende. Edmond neemt zijn zakdoek, veegt het glas droog en daarna veegt hij de kring weg. Hij neemt een onderzetje en plaatst het glas erop. De zakdoek is vochtig en hij wil hem niet opnieuw in zijn zak proppen. Intussen:

HELEN: Laat me alsjeblieft uitleggen. Ik ben er zeker van dat je zal zien dat ik eerlijk ben en goede bedoelingen heb. *(Ze buigt zich naar hem toe)* Ga eens na hoeveel mensen je in je leven ontmoet waarvan het gezicht je om één of andere reden blijft of van wie je je afvraagt: *Waar heb ik die nog gezien?* Op een morgen, toen we mekaar voor de zoveelste keer kruisten...

EDMOND: Met de fiets. Altijd op dezelfde plaats. Het scheelt geen vijftig meter. Je bent erg stipt.

HELEN: Juist. ... Het viel me op dat ik je ergens van kende.

EDMOND: Ik apprecieer...

HELEN: Iets in mijn onderbewustzijn? Een oude foto? Dat was het! Ik snuffelde thuis in een paar albums van vroeger. En dit is het resultaat. *(Ze tikt met de vinger op de foto)*

EDMOND: ... mensen die stipt zijn. (*Kijkt met aandacht*) Dan moet het een *oude* foto zijn.

HELEN: Ik moest een manier vinden om met jou in contact te komen. Het moest iets zijn dat opviel, iets waar jij niet alleen op zou reageren, maar dat je ook zou raken. Toen ging er hierboven een lampje branden. De rest van het verhaal ken je.

EDMOND: (*Hij begint slecht te articuleren*) Daarbo...boven kan geen lampje branden. Er is gee... geen elek...tricititeit.

HELEN: Wat zeg je, pa? (*Pauze. Edmond wiebelt lichtjes en kijkt star naar de vloer*)

EDMOND: Dit is geen foto van je v...vader, maar v... van... (*Boos*) Maar ik w... weet niet wan-
neer.

HELEN: Dat weet ik ook niet. Vijftien, twintig jaar geleden? (*Ze stopt de foto vlug in haar tas*)

EDMOND: Je hebt... hebt me beet.

HELEN: Zo mag je niet denken.

EDMOND: Genomen.

HELEN: Ik wou je aandacht trekken. Ik wou je leren kennen.

EDMOND: (*Boos*) Je kon me aangesproken hebben. Ik zou een antwoord hebben geformuleerd. Ik kan dat, hoor, antwoorden formuleren. Ik ben geen *rare kwiet*. Er zijn gewone mensen die denken dat ik een rare kwiet ben, maar dat is niet zo. Dat is niet zo!

HELEN: (*Kalmerend*) Dat is het laatste wat ik over mijn pa zou denken. (*Recht*)

EDMOND: Als je geen pottenkijkers wou, had je een gebroken ketting kunnen nadoen... hebben. Die van je fiets. Die het liet afweten. Die er aflag. Die...

Edmond raakt niet door zijn woorden en slaat met beide handen op de knieën. Hij staat op, propt zijn handen in zijn zakken en begint te ijsberen. Hij beseft dat de vochtige zakdoek in zijn broekzak is terechtgekomen en haalt hem eruit. Hij gooit hem geërgerd in de papiermand, gaat naar de verhoogde scène en neemt de propere zakdoek. Intussen...

HELEN: (*Recht*) Je zou met vieze handen voor de klas verschijnen.

EDMOND: Ik kan ze wassen. Wij hebben kraantjes. Op school hebben we kraantjes. Er is zeep, een handdoek Wij zijn een goede school. En proper. Met kraantjes. En zeep. En een handdoek. (*Gaat in zijn zetel zitten en wiebelt*)

HELEN: Sorry, pa. Grapje. Trouwens, als iemand je met je ketting helpt, is er achteraf weinig reden om contact te houden. Nee, ik moest een voorwendsel vinden dat kon tellen.

EDMOND: Je had geen enkele reden om me dat lelijke, vieze woord naar het hoofd te slingeren!

HELEN: Je hebt natuurlijk gelijk. Ik begrijp dat je het alles behalve prettig vond. Maar probeer mij ook te begrijpen. Alsjeblieft. (*Ze gaat zitten*) Toen ik je had herkend wou ik rea-

geren op je groet, maar ik had tijd nodig... Om na te denken. Het is daarna dat ik wat teruggeroepen heb.

EDMOND: Het vieze, lelijke woord. Dat was duidelijk genoeg.

HELEN: Ik heb me al geëxcuseerd.

Helen neemt een slokje. Edmond schuift het onderzetje vlug naar het midden van de tafel. Dan neemt hij het glas met spuitwater (én onderzetje) en plaatst het geheel in het midden vóór zich neer. Helen plaatst haar glas netjes op haar onderzetje. Alles staat perfect zoals het hoort en iedereen zit perfect zoals Edmond het wil. Hij voelt zich op slag beter. Nu heeft hij de toestellen in het oog, want de muziek was gestopt. Intussen...

HELEN: Vorig jaar zijn we naar hier verhuisd, naar de Lindenlaan, in de buurt van het rustoord. We zijn elkaar dikwijls voorbij gereden. Ik beantwoordde je dagelijkse groet natuurlijk nooit.

EDMOND: Waarom was dat nodig?

HELEN: Ik doe dat gewoon niet. Ik ben zo niet.

EDMOND: Ik ben zo wel.

HELEN: *(Eerder in zichzelf)* Hoe jij dat volhoudt snap ik niet.

EDMOND: Mijn mama heeft me dat geleerd. En dat is goed.

Edmond haast zich naar de cd-speler en schakelt de toestellen uit. Met trillende vingers stopt hij het plaatje in het doosje en legt het op de juiste plaats op de verhoogde scène. Hij haast zich om in zijn zetel te gaan zitten.

EDMOND: Die foto. Die foto.

HELEN: Naar 't schijnt heeft iedereen ergens op deze aardbol een dubbelganger. Waarom niet evengoed dicht bij je deur?

EDMOND: Geen dubbelgangers. Die foto. Er is iets.

HELEN: Bedoel je daarmee dat je... *(Ze legt haar hand op haar tasje)*

EDMOND: *(Reageert prompt)* Ik weet niet wat jij bedoelt dat ik bedoel. Ik wil weten wat die foto met mij heeft. Te maken heeft.

HELEN: Ik ben blij dat je hem wilt leren kennen.

EDMOND: *(Recht)* Je snapt mijn woorden niet! Ik wil niet iemand leren kennen, of worden, of kruipen in zijn huid! Ik wil weten!

HELEN: Rustig. Er is geen reden om je op te winden. Ik maakte maar een grapje.

EDMOND: Hou ik niet van. Je hebt er al drie gemaakt. *(Zit) (Pauze)*

HELEN: *(Zacht)* Sorry, pa. *(Pauze)* Kijk, ik vraag helemaal niet dat je in de huid van mijn vader kruipt. Je hoeft niets te veranderen aan je uiterlijk. Of je haren knippen of ze laten groeien. Jij bént hem gewoon!

EDMOND: Mijn haren laat ik niet groeien, want ik laat ze elke maand knippen. Ik wil er niet uitzien als een verwaaide voddenvent. *(Recht)* Ik wil het niet!

HELEN: Maar dat zeg ik toch niet? Je moet weten dat ik mijn vader nooit heb gekend. Ik herinner me niets van hem.

KAREN: *(Iets diepere stem)* Ik was nog klein toen hij me zonder boe of ba in de steek liet. Denk dus niet dat ik hem idealiseer. Denk dat vooral niet!

EDMOND: *(Iets gekalmeerd. Gaat zitten)* Ik ben ook niet volmaakt. Dat weet ik heel zeker. Ik praat iets nadrukkelijker dan de gewone mensen en ik articuleer veel beter.

HELEN: Je spreekt correct en duidelijk. Je klinkt erg mooi.

EDMOND: Logisch. Ik beheers feilloos de Nederlandse taal. Daarom ben ik ook leerkracht. Gewone mensen begrijpen mij altijd. Hoe ik vertel. Wat ik vertel is wat anders.

HELEN: Ik heb de stem van mijn vader nooit gehoord. Misschien legde hij dezelfde klemtonen als jij. Misschien had zijn stem hetzelfde timbre als de jouwe.

EDMOND: Ik ben een andere. Ik heb een andere stem. De mijne. Geen andere.

HELEN: *(Vlug)* Natuurlijk. *(Korte pauze)* Ik bedoel maar, wat kan het me schelen hoe je stem klinkt of hoe je bent? Voor mij ben je gewoon mijn pa en dat is voldoende.

EDMOND: Ik loop ook lichtjes gebogen. Ik vind dat niet erg. Als iedereen zo liep zou ik niet eens opvallen. Het heeft allemaal te maken met mijn syndroom. Dat moet wel, want mijn syndroom is het enige speciale wat ik heb.

HELEN: Mijn vader verdween kort na mijn geboorte. Je kent dat wel, het klassieke verhaaltje van de man die op een avond een pakje sigaretten ging kopen en nooit terugkeerde.

EDMOND: Nee, ik ken dat niet. Ik rook niet. Sigaretten brengen ongeluk! Auto's ook. Ze brengen ongeluk en ze stinken. Ik wil niet dat er in huis gerookt wordt. Ik heb al jaren geen auto meer. Ik bezoek geen instellingen waar gerookt wordt. In de garage staat nu mijn fiets. Ik verdraag geen smook van auto's of rook van sigaretten. Nergens!

Hij staat op. Met de handen diep in zijn zakken geduwd, begint hij opnieuw te ijsberen. Plots neemt hij resoluut plaats in de tweezit, opnieuw aan de andere zijde. Hij onderneemt pogingen om zijn ademhaling onder controle te krijgen. Hij voelt zich ongemakkelijk, maar tegelijk interesseert het meisje hem. Pauze. Dan:

EDMOND: (*Rustiger*) Ik vind het niet leuk als er gerookt wordt. Dat er in mijn aanwezigheid gerookt wordt. Jij rookt toch niet?

HELEN: (*Kort*) Ik? Nee. Ik heb het zelfs nog nooit geprobeerd.

EDMOND: Je bent een verstandig meisje. Ik weet niet of ik je een complimentje heb gemaakt, maar ik denk dat mijn mama zou gezegd hebben van wel. Ik moet oppassen met complimentjes. Lang geleden heb ik tegen Marleen gezegd dat haar beige broek perfect paste bij de kleur van haar grote tanden. Daarna heb ik haar lang niet meer gezien. Later ben ik tóch met Marleen getrouwd en nog later zijn we gescheiden. Dat was zeer jammer. Want Marleen is voor mij altijd Marleen gebleven. Vertel me het verhaaltje.

HELEN: Verhaaltje?

EDMOND: Ik luister graag naar verhaaltjes. Vertel me het verhaaltje van die man die op een avond een pakje sigaretten ging kopen en nooit terugkeerde.

HELEN: Mijn vader verdween. Zomaar. Details ken ik niet. Tot we zowat drie jaar later bezoek kregen van het Brusselse parket. Het was hartje winter en in de buurt van het Noordstation hadden ze een zwerver gevonden. In zijn zak stak de identiteitskaart van mijn vader. Mijn moeder moest hem identificeren. (*Pauze*) Maar dat doet er allemaal niet meer toe, want jij bent er!

Er verschijnt een glimlach op haar lippen en ze schuift naar hem toe, tot haar dij de zijne raakt. Edmond krijgt het bijzonder lastig. Dan legt ze haar hand op de rug van mijn hand. Het is alsof Edmond een elektrische schok krijgt, maar hij durft zijn hand niet wegtrekken.

HELEN: Ik ben dolgelukkig dat ik je eindelijk heb gevonden.

Ze legt haar hoofd zowaar op zijn schouder! Edmond verstart. Het zweet breekt hem uit.

EDMOND: M... Marleen... (*Plots recht en naar de uiterste kant van de kamer*) Parallele weg is hel! Neem ik niet. Als ik parallelle weg neem, is het later gewone weg. Dat is het leven van gewone mensen, maar ik wil niet. Ik blijf op de gewone weg van nu wél!

HELEN: (*Naar hem. Hij draait zich af*) Het spijt me als ik je van streek heb gebracht.

EDMOND: Als ik parallelle weg neem... is bewijs dat lelijke, vieze woord waarheid is.

HELEN: Dat is in geen geval mijn bedoeling. Het is een misverstand. Echt waar.

EDMOND: Wat is dan wel? De bedoeling? Er was nooit wat gebeurd als jij had gegroet. Als jij had gegroet, dan was er niets gebeurd! Helemaal niets!

HELEN: Die is goed. Als jij die onbedwingbare drang niet had om tegen jan en alleman die je onderweg tegenkomt *dag* te roepen, dan had ik nooit een reden gehad om naar je te

kijken. Dan zouden we hier niet zitten discussiëren over de kip en het ei. Ik heb je niets gevraagd, weet je wel. Excuseer, zeg! Wie heeft tenslotte de lont in het kruitvat geworpen?

EDMOND: Gestoken. De lont in het kruitvat gestoken. Je spreekt verkeerd en je redenering is erg simplistisch.

HELEN: Simplistisch? Is mijn redenering simplistisch? Ook goed. *(Ze gaat richting vestibule)*

EDMOND: Zelfs al had ik je niet gegroet, dan had je een andere reden verzonnen om me voor de gek te houden.

HELEN: Daarvoor heb je mij niet nodig. Dat doe je zelf wel. Mijn jas graag.

Lange pauze. Edmond wiebelt. Dan, zonder naar haar te kijken:

EDMOND: Een zin zonder punt is niet afgewerkt. Er moet een punt staan aan het einde van een zin. We zijn niet uitgepraat!

HELEN: Wij hebben elkaar niets meer te zeggen.

Toch gaat Helen niet weg. Lange pauze. Edmond maakt een uitnodigend gebaar zonder op te staan, zonder haar richting uit te kijken.

EDMOND: Blijf daar niet staan. We moeten een punt zetten. Nu.

Edmond gaat in zijn zetel zitten. Helen neemt haar plaats in de tweezit weer in. Lange pauze. Ze neemt een voorzichtig slokje van haar limonade en kijkt Edmond aan. Hij kijkt van haar weg.

HELEN: *(Stil)* Wil je wat weten, pa? We hebben zopas onze eerste ruzie gehad. *(Pauze)* Weet je, soms stel ik me het volgende voor. Het is winter. Het heeft flink gesneeuwd en het vriest dat het kraakt. Ik ben met mijn vader op stap. Mijn adem slaat wolkjes in de windstille lucht en onder mijn zolen kraakt de sneeuw. Ik hoor het niet alleen, ik voel het ook, alsof het langs mijn benen en mijn rug naar omhoog kruipt tot het tussen mijn oren openbreekt. Plots heb ik het koud. Misschien voelde mijn vader een rilling, ik weet het niet, maar zonder dat ik woord heb gezegd, knoopt hij zijn jas los en slaat hij ze rond mijn schouder. Hij drukt me tegen zich aan en ik leg mijn arm rond zijn middel. Zijn lichaam tegen het mijne, zijn arm, de jas... Ik krijg het lekker warm. Het is zalig om zo met mijn vader te wandelen. Het zijn van die momenten die eeuwig zouden mogen duren. *(Pauze)* Het is een beeld dat al zo lang deel uitmaakt van mijn verbeelding, dat het bijna echt is.

EDMOND: *(Pauze)* Het is jammer dat je papa je in de steek heeft gelaten.

HELEN: Ik weet niet of *in de steek laten* juist is als je in de hel leeft. Je komt elke avond thuis bij een vrouw die half lazarus naar haar favoriete soap ligt te kijken, terwijl een baby met een volle pamber ligt te blèren. Je eten mag je bijeenscharrelen en de afwas is ook nog voor jou. Zo ging het er aan toe. Want mevrouw kon het leven niet aan. Het was te zwaar voor haar.

EDMOND: Je moeder heeft het moeilijk gehad.

HELEN: Moeilijk?

KAREN: (*Zet haar bril af*) Maar ze voerde geen klap uit, man! Geen klap! (*Om haar woorden kracht bij te zetten, geeft ze een harde klap op haar knie*)

EDMOND: Ik begrijp niet. Je zei daarnet...

KAREN: Hoezo, je begrijpt niet?

EDMOND: ...dat het leven te zwaar voor haar was.

KAREN: Mijn vader ging de hele dag werken en mocht 's avonds het huishoudelijke werk doen. Zij kwam met haar luie kont niet eens uit haar zetel. Ze had het altijd zó ontzettend druk, dat ze voortdurend bezig was met niets. Dát bedoel ik! Haar specialiteit was rook blazen en onzin uitkramen, terwijl ze zich optutte alsof het alle dagen carnaval was.

HELEN: (*Zacht*) Maar mijn vader... Ik weet niet of ik hem iets kwalijk moet nemen. (*Ze neemt een zakdoek en poetst haar bril*)

EDMOND: Jij weet dat nog?

KAREN: Wat?

EDMOND: Van die pamber.

KAREN: Omdat ze het me zelf heeft verteld. Ik beet me vast in haar verhaaltjes omdat ik alles over mijn vader wou weten. En verhaaltjes vertellen is altijd haar favoriete hobby geweest. Als ze gezopen had taterde ze er maar op los en de volgende dag wist ze niet eens meer wat ze allemaal had uitgekraamd. Je ziet, zuipen heeft ook voordelen.

EDMOND: Leuk: verhaaltjes vertellen. Niet leuk: grappig vinden dat je moeder dronk.

KAREN: (*Reageert er niet op*) Het kwam erop aan haar verhaaltjes te filteren en er haar in een helder moment mee te confronteren. Dan wist ik of ze de waarheid vertelde of niet.

HELEN: (*Ze zet het bril op haar neus en stopt de zakdoek in haar zak*) Op dit ogenblik gaat het al een tijdje beter met haar. Al jaren eigenlijk. Ze is clean en ze ziet er goed uit. Je zou het niet eens merken als je haar zag.

EDMOND: Je mag je moeder niet haten omdat ze het druk heeft. Dat mag niet. Iedereen kraamt onzin uit. Roken is wat anders.

HELEN: Dat doe ik ook niet. Laten we zeggen dat mijn moeder me eerder koud laat. Ik woon met haar onder hetzelfde dak, omdat ik nu eenmaal ergens moet wonen.

Edmond reageert niet. Hij gaat naar de cd-speler en stopt er een ander schijfje in. We horen Die Moldau van Smetana. Edmond neemt opnieuw plaats. Helen zit voor zich uit te staren. Dan kijkt ze hem met een glimlachje aan en zegt:

HELEN: De gedachte alleen dat ik een vader heb, maakt alles veel draaglijker. Maak je niet ongerust. Ik ben niet van plan om alle dagen je deur plat te lopen of om hier te komen wonen. (*Lach*) Nu ik mijn vader eindelijk gevonden heb, wil ik hem niet op een domme manier kwijtraken door onnozel te doen. (*Lachje*) (*Dan staat ze resoluut op*) Ik denk dat ik maar naar huis ga. Mijn schoolwerk voor morgen is klaar, er is alleen die stomme overhoring voor fysica. Ik moet de leerstof nog even doornemen. (*Zucht*) Ik wou dat fysica niet bestond. Welke is jouw specialiteit?

EDMOND: (*Geïnteresseerd. Recht*) Het vak der vakken: geschiedenis!

HELEN: Weet ik. Maar welke periode vind je boeiender dan andere?

EDMOND: Als ik het verleden kon bezoeken, dan zou ik zeker de Amerikaanse Secessieoorlog bijwonen. Of de Russische Revolutie. Of de wereldoorlogen en het interbellum. Eigenlijk alles. Eigenlijk zou ik in het verleden alles willen bezoeken.

HELEN: (*Onderbreekt hem*) Geschiedenis is natuurlijk bijzonder spannend en interessant, maar ik hou het meer bij talen. Ik denk dat ik er echt het talent voor heb. En informatica natuurlijk. (*Lacht*) Zoals de meesten van ons. (*Pauze*) Mijn jas, misschien? Pa?

EDMOND: Geschiedenis is inderdaad bijzonder spannend en buitengewoon interessant, maar je jas, die hangt in de vestibule. Aan de kapstok. (*Af en onmiddellijk terug op met de jas, enz...*) Je moeder weet toch dat je hier bent?

HELEN: (*Trekt jas aan*) Die weet niet eens dat ik het huis uit ben. Ze zou zich pas zorgen maken als haar kat een paar dagen wegbleef. (*Lach*) Dan ga ik maar. Tot ziens, pa.

Edmond kan niet spreken. Helen steekt de hand uit. Edmond legt er een soort blubber in die ze schudt. Dan brengt ze haar aangezicht een centimeter naar hem toe, maar bedenkt zich.

HELEN: Nee, laat maar... (*Andere toon*) Ik vrees dat je aan je nieuwe... toestand... Wordt dat zo gezegd? Dat je aan je nieuwe toestand of zo... zal moeten wennen. Ik ben immers je dochter. (*Pauze*) Ik laat mezelf wel uit. Dag. (*Af*)

Edmond kijkt haar na, komt naar voor en staart wezenloos voor zich uit.

EDMOND: Ik moet eraan wennen. Ze laat zichzelf uit. Wat moet ik met haar aanvangen? Ik heb al een dochter. Hoe heet ze trouwens? *Jouw figuur* op de foto? Ik had haar naam moeten vragen. Ik had haar moeten vragen een kopie te maken. Kopie? Koppie? Kopje koffie! (*Af keuken*)

Licht fade out.

SCENE 6: de E-mail.

Een dag later, 's avonds, na het avondmaal.

De stoel is weggenomen. De glazen ook. De onderzetjes op hun vaste plaats.

Edmond komt uit de keuken. Hij draagt een schort en veegt zijn handen schoon met een keukenhanddoek. Hij zet zijn pc aan en roept zijn e-mail op. Hij gaat opnieuw naar de keuken. Er is een nieuw bericht. Edmond komt op, zonder schort of handdoek dit keer, gaat zitten en opent het bericht. We lezen het volgende:

Van: poessiekatje.dol@yahoo.com **Aan:** edmond.goyens@skynet.be

Onderwerp: een berichtje voor jou.

Lieve pa,

Het zal je misschien een beetje verbazen dat je nu zo vlug al een berichtje van mij in je mailbox vind. Ik ben erg blij dat ik je een bezoekje heb gebracht. Bedankt dat je me hebt ontvangen en zoveel geduld met mij heb gehad.

Hoe gaat het met jou opperbest hoop ik. ☺

We hebben mekaar vanmorgen niet voorbij gefietst. Maak je maar niet ongerust als je me de volgende dagen niet zult zien. Ik ben ziek en heb een paar dagen "vrij" gekregen.

We hebben de winter binnengelaten, Brrr!!! Ik ga er van profiteren om wat uit te rusten. Je raadt nooit waarmee ik dan mijn tijd doorbreng. Met strips. ☀ Een ideale gelegenheid om mijn oude Susen & Wissen en Kiekeboes af te stoffen. Ik hoop dat ik het daarna niet moet "uitzweten." Want sommige "toffe" leerkrachten voorzien go's na het verlof. Voor ik het vergeet, er gaat binnenkort iest gebeuren!! Ik heb een cadautje voor jou. ik denk wel dat je het zal apprecieeren. Wees maar flink nieuwsgierig. ☺

We zien mekaar later wel eens. Ik laat wel iets van me horen.

Tot kijk ☀☀

Dikke zoen!!!

En een flinke knuffel vanwege
Je enige echte DOCHTER.

Terwijl Edmond de mail doorneemt zit hij zich te ergeren. (Tekst improvisatie) Taalfouten... Niet te doen, enz... Nadat hij klaar is met lezen:

EDMOND: *Je enige, echte dochter... Ze weet niet dat ik een dochter heb, want ik heb het haar niet gezegd. (Neemt de ingekaderde foto op het bureau, bekijkt hem en zet hem terug op zijn plaats) Cadeautje? Wat voor cadeautje? Er is niks. (Hij krijgt een idee en schrijft een antwoord)*

Van: edmond.goyens@skynet.be **Aan:** poessiekatje.dol@yahoo.com

Onderwerp: aan mijn enige, echte DOCHTER.

Lieve enige, echte DOCHTER,

Ik wens je veel "beterschap"!!!

Wordt jij dus maar vlug weer gauw "gezond"!!!

Je (aller)liefste paPA!!!

Hij herleest zijn bericht en hij beleeft er kennelijk plezier aan. Hij plaatst de cursor op Verzenden, maar klikt niet op de muisknop. Tenslotte verwijdert hij het bericht. Hij gaat naar zijn zetel, neemt het lijvige boek dat nog steeds op het tafeltje ligt en leest. Na een paar seconden wordt het licht gedimd, terwijl Edmond in slaap valt. Het licht floept aan en we horen dat er een nieuw bericht in zijn mailbox valt. Hierop schiet Edmond wakker. We zien op het scherm dat het bericht van poessiekatje.dol afkomstig is. Edmond kijkt op, legt het boek weg, gaat naar de computer en opent het bericht. Op het scherm verschijnt:

Van: poessiekatje.dol@yahoo.com **Aan:** edmond.goyens@skynet.be

Onderwerp: een nieuw berichtje voor mijn pa!

Dag pa,

Hartelijk dank voor het berichtje met je beste wensen! Maar ik zal je cadeautje tóch meebrengen, hoor! Alles is natuurlijk nog steeds hetzelfde gebleven met mij. Zal ik mezelf wat beterschap toewensen als niemand anders het doet?

Ik had het vorige gehoopt.

Ciao.

H.

EDMOND: Geen taalfouten. Positief. (*Pauze. Hij krijgt het kwaad*) Ik heb die mail niet verzonden. (*Edmond controleert meteen: er zit geen brief naar poessiekatje.dol@yahoo.com bij Verzonden items. Hij begrijpt er niets van*) Ze heet H... H wie? H wat?

Hoe langer Edmond piekert, hoe meer zijn voorhoofd klopt. Hij wrijft erover en begint zich te krabben. Hij staat recht en begint zenuwachtig rond te darren. Plots blijft hij onbeweeglijk staan, draait het hoofd naar zijn pc en zegt:

EDMOND: Wat bedoelt ze met die laatste zin?

Black-out.

Greensleeves.

SCENE 7: de Verjaardag.

Het is avond.

- * *Opnieuw de stoel in profiel zoals in scène 5.*
- * *Een leeg cd-doosje op de verhoogde scène.*

Edmond zit opnieuw in zijn zetel en leest hetzelfde lijvige boek. De bel. Edmond kijkt verveeld. Hij legt het boek op het tafeltje en gaat openmaken.

HELEN: *(Achter)* Mag ik binnenkomen? *(Op, gevolgd door een bedremmelde Edmond)* Ik ga je geen zoen geven, want ik ben nog niet honderd procent oké. Ik ben echt flink ziek geweest, weet je. Met jou alles kits? *(Ze raakt in een onwillekeurig gebaar even zijn arm aan. Hij huivert)* Je bent vandaag niet veel van zeggen, pa.

EDMOND: Ik moet de kans krijgen. *(Naar het bureau. Hij gaat vóór de ingekaderde foto staan en legt hem op het bureaublad)*

HELEN: *(Lach)* Die meisjes! Dat kwekt en dat kwekt maar! Zijn je leerlingen ook zo? *(Enthousiast)* Oh, voor ik het vergeet: gelukkige verjaardag!

EDMOND: *(Verbaasd)* Het is mijn verjaardag niet.

HELEN: Het is wél je verjaardag. Maar zoals ik al zei: geen zoen!

Edmond wil vermijden dat Helen haar blauwgrijze jas, enz... op dezelfde nonchalante manier als vorige keer op de stoel deponeert. In een korte beweging komt hij pal vóór haar te staan en steekt hij met een vriendelijke glimlach beide armen naar haar uit. Korte verwarring bij Helen.

EDMOND: Je jas en je sjaal en je muts. Dan hang ik ze aan de kapstok. In de vestibule. *(Helen blijft hem even met open mond aanstaren. Dan begint ze ingehouden te lachen)* Ik heb geen mop verteld.

HELEN: Nee, ik dacht alleen... Laat maar.

Helen trekt haar blauwgrijze jas uit, drapeert ze over Edmonds rechterarm en deponeert er haar sjaal en muts op. Edmond is blij en loopt naar de vestibule. Helen glimlacht en schudt het hoofd.

EDMOND: *(Achter)* Mijn verjaardag was op elf mei om veertien uur vierentwintig minuten.

HELEN: Nee, die is vandaag. *Mijn* pa is vandaag jarig.

EDMOND: *(Op)* Maar jouw papa is jouw papa en die is overleden. Ik ben iemand helemaal anders. Jouw papa had geen syndroom.

HELEN: *(Ze neemt precies in het midden van de tweezit plaats)* Dat weet ik en trek nu alsjeblieft geen gezicht alsof je in een doorn hebt getrapt. Gun me het plezier je een gelukkige verjaardag te wensen. Trouwens, waarom zou je uitgerekend vandaag boos worden? Het is jouw mooiste dag van het jaar. Eigenlijk een dom clichézinnetje, niet? Weet je, ik vind het jammer dat ik niet vroeger kon komen. Dan hadden we samen gezellig iets kunnen gaan eten. Op jouw kosten natuurlijk! *(Lachje)*

EDMOND: (*Gaat in zijn zetel zitten*) Ik gaf de verkeerde indruk. Er zit me iets dwars. Jij hebt van mij blijkbaar een mail gekregen die ik nooit heb verzonden. Ik heb je mijn wensen voor een spoedig herstel niet overgemaakt.

HELEN: (*Ernstig*) Natuurlijk niet.

EDMOND: Ik heb er zelfs niet over gedacht.

HELEN: Oh... (*Korte pauze*) Zal ik je vertellen hoe ik te werk ben gegaan? Ik dacht dat een leerkracht Nederlands over het algemeen liever eerst de voornaam gebruikt en dan de naam, en dat een Pietje Precies zoals jij eerder een punt dan een liggend streepje verkiest. Dat oogt mooier tussen twee namen. Een gokje: Edmond dot Goyens. En sky-net punt b e vinden was ook even gokken. Misschien ben ik wel helderziend, pa. Als mensen die verondersteld worden om je te geven niets van zich laten horen, dan moet je er hen op een andere manier attent op maken. Maar ik vrees dat jij dat niet snapt. (*Edmond zit met open mond voor zich uit te staren*) Dat doet er me aan denken... Door al je gebabbel was ik het bijna vergeten. Weer zo'n dom cliché dat we gebruiken wanneer we doen alsof we iets vergeten zijn. (*Giechelt*) Ik heb er al twee gebruikt vanavond. Doe jij niet, hé? Natuurlijk niet, want zo'n lieve droogstoppel als jij snapt geen cynische grapjes. (*Uit haar tas haalt Helen een plastic map met een dun rood boekje*) (*Fier*) Alsjeblieft, pa! Hier is je cadeautje! Sorry hoor, maar we hadden geen millimeter cadeaupapier meer in huis.

Edmond neemt het rode boekje aan, gretig als steeds als hij iets krijgt.

EDMOND: Ik ben aangenaam verrast. Dank je wel.

HELEN: Het is niet veel, maar...

EDMOND: Maar. (*Hij haalt het boekje uit het mapje en bladert er in*) Foto's met ondersteunende tekst. De tekst is in het Frans opgesteld. Ik ga het zeker lezen, maar niet luidop. (*Lacht*) Ik ken namelijk geen Frans.

HELEN: Het is een propagandaboekje van de geallieerden. Authentiek. Ik weet niet wanneer het precies werd uitgegeven. Er staan geen gegevens in.

EDMOND: Ik ken dit boekje.

HELEN: Wat bedoel je, pa?

EDMOND: Het zit al in mijn collectie.

Edmond gaat naar de bibliotheek. Helen kijkt verveeld. Edmond mimeert het openen van een lade.

(Een stapeltje oude tijdschriften schuift op de handen van een medewerker te voorschijn) Edmond controleert. Niets. Hij legt alles terug en sluit de lade. Hij gaat naar zijn pc en roept het bestand op van zijn uitgeleende documenten. Edmond zorgt ervoor dat Helen het scherm niet ziet. Op het scherm lezen we:

- * *Photos documentaires de la guerre mondiale. Présentées par le Service D'information Allié. Uitgeleend aan Ellen: 21-09-2008. Reden: spreekbeurt (Propaganda, algemeen)*
- * *Het Tooneelven in Vlaanderen door de Eeuwen heen. Dr. Theo DERONDE. Davidsfonds 1936. Uitgeleend aan Hugo Moors. 28-04-2007.*

HELEN: Vind je het?

EDMOND: Dit werkje schijn ik niet in mijn bezit te hebben. *(Hij legt het boekje op zijn bureau en sluit het bestand)* Waar heb jij dat boekje gevonden?

HELEN: Vind je het goed?

EDMOND: Je vroeg hetzelfde plus één woord.

Helen snapt het niet en fronst de wenkbrauwen. Edmond kijkt naar een punt naast haar. Hij zwijgt en blijft onbeweeglijk in dezelfde houding staan. Het duurt lang vóór Ellen eindelijk antwoordt.

HELEN: Ik weet niet waar het vandaan komt. Toen ik het aan mijn ma vroeg wist zij ook niet-beter of het was er altijd geweest. We hebben op zolder een kast met oude spullen: boeken van vroeger, tijdschriften die nooit weggegooid werden en zo van alles. Je weet wel. Iedereen heeft zo iets.

EDMOND: Nee, ik weet niet. Ja, iedereen wel, maar ik niet. Bij mij zit alles netjes geklasseerd, ofwel verhuist het richting bergplaats en daarna richting containerpark, maar die hoeveelheid is gering. *(Zit)*

HELEN: Ja, bij jou. *(Glimlach)* Gelukkig is meer dan negenenennegentig komma negenenennegentig procent van de wereldbevolking niet zoals jij. Enfin... ik dacht dat ik er je een plezier mee zou doen.

EDMOND: Dat deed je. En ja, ik vind het goed. Ik dacht alleen dat ik een exemplaar in mijn bezit had.

HELEN: *(Tikje gefroisseerd)* Dan dacht je verkeerd, pa.

Helen gaat verzitten en kijkt de andere kant op. Lange pauze.

EDMOND: Wie is H?

HELEN: Pardon?

EDMOND: Je heb me nooit je naam gezegd?

HELEN: Mijn naam?

EDMOND: Iedereen heeft een naam.

HELEN: Heb ik je die niet gezegd?

EDMOND: (*Geërgerd*) Als je dat gedaan had, hoefde ik deze reeks overbodige vragen niet te stellen. Hou ik niet van.

HELEN: (*Verveeld lachje*) Ik zou kunnen antwoorden: omdat je het nooit hebt gevraagd. Wéér zo'n dom cliché. Goed, ik geef toe dat ik je mijn naam niet heb gezegd. Gewoon een grapje, een eigenwijs grilletje van me. Misschien omdat ik het spannend vind om geheimzinnig te doen of omdat ik de mensen graag op het verkeerde been zet. Het spijt me, pa. Ik had het niet moeten doen. Maar je hebt natuurlijk gelijk. Een vader heeft het recht om de naam van zijn dochter te kennen. (*Ze gaat flink rechtop zitten en kucht alsof ze langverwacht, groot nieuws gaat aankondigen*) Officieel heet ik Helena, maar voor de vrienden is het is Helen, met een H en één L.

Edmond vliegt zowat uit zijn zetel. Hij zoekt steun bij de stoel, want het begint hem te duizelen.

EDMOND: Een mooie naam. Het is zelfs een heel mooie naam. (*Geheimzinnig lachje bij Helen. Pauze*) Ben jij alleen?

HELEN: Of ik een vriendje heb?

EDMOND: Nee. Of je nog familie hebt. De meeste gewone mensen hebben broers, zussen, ooms, tantes. (*Nadrukkelijk*) Je kent dat wel.

HELEN: Oh, bedoel je dát? (*Alles behalve opgewekt*) Ja, ik heb nog een broer. Hij is zowat vijftientig denk ik, en hij woont alleen. Normaal eigenlijk, hij hield het bij haar ook niet uit. Er is weinig contact. Soms eens met de gsm of de mail. Ik had liever dat we mekaar wat meer zouden zien. Maar met iemand als zij...

EDMOND: Ik onderbreek je. Excuseer. Hoe oud ben jij?

HELEN: Ik ben zestien. Bijna zeventien eigenlijk. Waar was ik... Wel ja, tussen die twee heeft het nooit geboterd. Bij Johan waren het de sigaretten. Ze hield gewoon nooit op met roken en dat was mijn broer kotsbeu.

KAREN: Ik vraag me af waarom sommige mensen besluiten om kinderen op de wereld te zetten. Zij trok zich van ons niets aan en hij trok er vanonder. Makkelijk, zo waren al zijn problemen in één klap van de baan.

EDMOND: Je verwijt je vader niets. Dat heb je vorige keer gezegd.

KAREN: Zij droeg de grootste schuld, daar bestaat niet de minste twijfel over. Maar hij liet haar begaan.

HELEN: Dat heb ik tenminste altijd verondersteld. Eerlijk, soms wéét ik het echt niet meer. (*Staat op*) Wat ik wel weet is dat ik nu een goede vader heb gevonden.

EDMOND: Je broer weet toch nog iets. Hij was al een grote jongen. Hij herinnert zich toch?

HELEN: Ik zou het niet weten. Vage herinneringen waarschijnlijk...

EDMOND: (*Als in zichzelf*) Vage herinneringen... Als je zowat negen jaar oud bent verlies je je vader niet elke dag.

HELEN: Johan had nooit zin om erover te praten.

EDMOND: Je spreekt in de verleden tijd. Je hebt hem al lang niet meer gezien.

HELEN: Ach, 't is een manier van zeggen. Ik mis mijn broer. Hij was de enige aan wie ik echt wat had. (*Pauze*)

KAREN: (*Ze neemt haar bril af*) Waarom moet jij dat allemaal weten?

EDMOND: Om je beter te leren kennen. Mag een vader zijn dochter niet proberen te doorgronden? (*Pauze*) (*Hij wandelt rond*) Stel dat ik zou besluiten. Om je vader te zijn.

HELEN: (*Zet haar bril op*) Meen je dat echt?

EDMOND: Ik zei: *stel dat en zou!* (*Pauze*) *Stel dat ik zou besluiten.* Om je vader te zijn. Ben ik dan ook de vader van je broer? Zou je broer het appreciëren om een vader te hebben? Al was het maar een symbolische. Of zelfs een *rare kwiet* als ik?

HELEN: Hoe moet ik weten... of Johan... Kijk, het is het volgende. (*Ze staat vóór hem en kijkt hem strak aan*) Ik zou willen dat je goed beseft dat jouw vaderschap voor mij geen symbolische betekenis heeft. Ik meen wat ik zeg. Mijn gevoelens voor jou zijn oprecht. Wat mijn broer betreft, denk ik niet dat hij het zou appreciëren. Zijn relatie met onze vader was erg... Begrijp je? (*Edmond antwoordt niet. Ze aarzelt lang voor ze gaat zitten*) Johan was integendeel bijzonder aan hem gehecht.

EDMOND: Integendeel bijzonder?

HELEN: Wel ja, onze pa was voor hem een soort idool. Dat is toch altijd zo bij jongens? Die kijken toch enorm op naar hun vader?

EDMOND: Ik weet het niet. Ik heb nooit jongens gehad.

HELEN: Ach, man, waarom moet jij altijd zo stom reageren! *(Ze staat kwaad op en loopt tot achter de tweezit) (Pauze)*

EDMOND: Meer dan jij?

HELEN: Wat? Meer dan ik?

EDMOND: Meer gehecht. Aan zijn vader.

HELEN: Hoe moet ik dat weten? Ik heb hem nooit gekend. Wordt zoiets in jouw wereldje misschien op een keukenweegschaal afgewogen? Of schenken jullie vriendschap of liefde met een theelepeltje? Shit, man! Wat voor 'n stomme vragen stel jij toch?

Ze komt vanachter de tweezit vandaan, ploft zich erin en kruist armen en benen.

EDMOND: Ik had er geen idee van...

HELEN: Laat maar.

EDMOND: Ik had er geen idee van dat ik je in ver...

HELEN: Laat maar, zei ik!

Ze staat op en verdwijnt naar de vestibule. Edmond weet eerst niet hoe hij moet reageren. Dan volgt hij haar, maar Helen komt meteen weer op. Ze kleedt zich om te vertrekken en het wenen staat haar nader dan het lachen. Pauze.

EDMOND: Ik had er geen idee van dat ik je in verlegenheid bracht met mijn vragen. Maar Helen, ik mag toch meer over je weten dan alleen maar de kleur van je ogen en je t... t... *(Hij heeft alle moeite om het woord 'tandvlees' in te slikken)*

HELEN: Bedoel je...

EDMOND: Ik weet niet wat je wilt dat ik bedoel. Ik weet alleen dat we aan iets zijn begonnen waar we het begin van kennen, maar niet het einde.

KAREN: Misschien zal het er zijn voor je het beseft.

EDMOND: Misschien, maar ik moet er eerst aan wennen dat je me papa noemt. *(Gebaar)* Ga gewoon zitten. *(Helen neemt plaats in de tweezit)* Muziek? Ik wil graag ijs breken.

HELEN: *(Lachje)* Als je wat anders in huis hebt dan klassiek. *(Edmond glimlacht, kijkt ergens anders naar en schudt van nee)* Wereldmuziek, ambient. Latin eventueel?

EDMOND: Ik weet niet wat ik me daar moet bij voorstellen, maar ik heb die dingen niet in huis. Ik kies de Symphonie Pathétique van Tchaikovsky. Dat is heel mooi.

Hij gaat naar de toestellen en mimeert het aanzetten, enz... We horen zacht de muziek. Dan gaat hij in zijn zetel zitten.

HELEN: (*Pauze*) Het spijt me, pa. Ik had me zo niet mogen laten gaan.

EDMOND: Je werd zelfs een tikkeltje vulgair. (*Met vermanend vingertje*) Dat had ik van een keurige jongedame als jij nooit verwacht. Wil je iets drinken? Zoals vorige keer?

HELEN: Nee, dank je. (*Recht*) Het wordt trouwens laat en morgen hebben we een g.o. voor chemie. En van die van Frans mogen we ook wat verwachten. (*Korte aarzeling*) Ik zie je morgenvroeg. Op de fiets.

EDMOND: Ja.

HELEN: Maar dit keer zal ik dag zeggen. Beloofd.

EDMOND: Ja.

HELEN: Ik laat mezelf wel uit.

EDMOND: Ja.

HELEN: Misschien een heel kleintje? Ik zal je echt niet besmetten, hoor.

EDMOND: Ja. Nee.

HELEN: (*Geeft hem een zachte zoen*) Eventuele ziekenhuiskosten zijn voor mijn rekening.

Edmond heeft het even moeilijk om haar de zoen niet terug te geven. Helen af. We horen de voordeur. Muziek: fade-out. Edmond gaat aan zijn bureau zitten en denkt na. Hij neemt de telefoon en tikt een nummer in. Op de verhoogde scène komt Marleen links op. Ze zegt haar tekst zonder een hoorn te gebruiken.

MARLEEN: Hallo?

EDMOND: Marleen? Ik ben het, Edmond. Is Ellen al naar bed?

MARLEEN: Ook een goede avond. Een beetje vroeger bellen kon zeker niet?

EDMOND: Of Ellen al naar bed is?

MARLEEN: What's the magic word, Edmond?

EDMOND: Alsjeblieft. Of Ellen al naar bed is?

MARLEEN: Ergens brand uitgebroken?

EDMOND: Nee. Ik wou mijn dochter Ellen even spreken. Is ze al naar bed?

MARLEEN: Nee, je dochter Ellen is nog niet naar bed. Je dochter Ellen trekt haar pyjama aan. Daarna zou je dochter Ellen graag gaan slapen. Toevallig gezien hoe laat het is?

EDMOND: Ja.

MARLEEN: Edmond, waarom bel je zo laat? Is er iets met Ellen?

EDMOND: Met Ellen? Moet er iets zijn met Ellen?

MARLEEN: Edmond, alsjeblieft!

EDMOND: Nee, er is niets met Ellen. Dat moet jij beter weten dan ik. Ze woont bij jou. Ik moet haar alleen wat vragen.

MARLEEN: Is wat jij wou vragen belangrijk genoeg om er haar net voor bedtijd mee lastig te vallen?

EDMOND: Kan Ellen straks terugbellen?

MARLEEN: Je bent onverbeterlijk. Maar ik zal het haar vragen. (Af)

Edmond haakt in en wacht. Hij neemt een briefje en krabbelt een paar zinnnetjes neer. Hij herleest alles zorgvuldig na en wacht. Op de verhoogde scène komt rechts Ellen op. (Eveneens zonder hoorn) Ze is in nachtkleding. Het belt bij Edmond. Hij haast zich om op te nemen.

EDMOND: Ellen, wat ik je vragen wou, je hebt me een aantal weken geleden...

ELLEN: Pa, ik ga de hoorn gewoon op het toestel leggen.

EDMOND: (Neemt het briefje en leest) Ellen? Goede avond. Papa hier. Hoe gaat het ermee?

(Pauze. Briefje) Excuseer dat ik je zo laat nog stoor.

ELLEN: Het is weer erg dringend, zeker? (Giechelt) Ik was in de badkamer, pa.

EDMOND: Fijn voor je. (Briefje) Vragen: school?

ELLEN: Wat zeg je, pa?

EDMOND: Wat ik je vragen wou... Hoe gaat het op school?

ELLEN: Zoals gewoonlijk. Veel werk. Na het verlof zijn er een aantal plezanteriken die go's en zo hebben voorzien. (Stilte) Ben je er nog?

EDMOND: Juist. Stel de studie niet uit en maak een planning. Dat is belangrijk, Ellen. Zonder een goede planning kom je nergens. Zorg dat je dit trimester het onderste uit de kan haalt. Dan speel je op veilig voor de rest van het schooljaar. Ik weet dat.

ELLEN: (Verveeld) Ik weet dat ook, pa. Wat wou je vragen?

EDMOND: Ik dacht aan die spreekbeurt. Ging jij niet iets doen in verband met propaganda?

ELLEN: Ach ja, dat was ik glad vergeten. Ik kreeg een zeven en een half, geloof ik.

EDMOND: Hoe kan je een zeven en een half krijgen voor iets dat je vergeten was?

ELLEN: Ik was vergeten het je te vertellen, pa. 't Is ook al een poosje geleden. (Pauze) Pa?

EDMOND: Hm? Flink. Ja. Je hebt flink gewerkt.

ELLEN: Dank je. Is het alles? Ik zou graag gaan slapen.

EDMOND: (Briefje) Nee. Nog twee dingen. Ik had je toen documentatie geleend, weet je nog?

ELLEN: (Aarzelend) Ja. Waarschijnlijk wel.

EDMOND: Vergeet die niet. Mijn documentatie. Morgen. Als je komt.

ELLEN: (Idem) Het spijt me, pa, maar ik ben soms wat verstrooid.

EDMOND: Ellen, we kunnen even on line gaan? Je weet dat chatten me veel beter ligt.

ELLEN: Pa, ik heb een zware dag achter de rug. Het is al laat en morgen hebben we toetsen genoeg. Ik wil nu naar bed, pa. Slaapwel.

Ellen af. Edmond blijft onbeweeglijk staan. Hij bekijkt de hoorn en haakt in.

EDMOND: Ik moest nog iets vragen. *(Pauze)* *(Leest van het briefje)* Helen... Wie?

Black-out. Greensleeves.

SCENE 8: het Rode Boekje.

Zaterdagmorgen.

- * *Leeg cd-doosje op verhoogde scène.*
- * *Tafel met twee stoelen, links en rechts.*
- * *Een paar oude tijdschriften en/of dunne boekjes.*

De tafel is gedekt voor het ontbijt. We horen in de keuken overdreven gekletter van potten en pannen. Edmond komt op en kijkt naar de trap: niemand. Hij gaat op de toppen van zijn tenen naar de verhoogde scène, kiest een cd, zet de toestellen aan. We horen La Bataille de Vitoria, op. 91 van Beethoven bij de passage waar de strijd het hevigst is. Edmond zet de muziek flink hard en gaat aan de trap staan luisteren. Door de muziek hoort hij natuurlijk niets en schrikt hij op als Ellen van de badkamer naar beneden komt. Ze geeft Edmond een flauwe zoen en zet de muziek af. (Edmond blijft kijken en ze stopt de cd netjes in het doosje) Ze sloft naar de tafel en neemt plaats. Edmond haast zich om haar een kopje koffie in te schenken.

ELLEN: Kon je me niet laten uitslapen?

EDMOND: *(Blij)* Gisteravond zei je dat je veel werk had.

ELLEN: Dat zal dan wel zeker.

Ze beginnen aan hun ontbijt.

EDMOND: En hoe gaat het voor de rest? In de klas. Valt het mee?

ELLEN: Het gaat... Dit schooljaar is wel lastiger. De leerkrachten geven minder uitleg en het is alsof alles sneller moet. Ik zeg niet dat ze het slecht doen of zo, want soms kunnen ze best leuk zijn, maar 't is gewoon anders.

EDMOND: Je wordt een grote meid en je moet zelfstandig leren werken. *(Pauze)* En de jongens? Dragen die je belangstelling weg?

ELLEN: Wat is dat nu voor een vraag, pa?

EDMOND: Een vraag als alle andere. Daar is niets mee.

ELLEN: Hangt ervan af. Want wat zijn jongens, pa? Onnozelaars. Dat zou jij toch moeten weten? Je bent er zelf één.

EDMOND: Een wat?

ELLEN: Raad zelf! (*Lach*) Enfin, sommigen toch. Het enige wat hen interesseert zijn meisjes. Dat komt die goed uit, want de meesten hebben maar één doel in hun leven en dat is broekenjagen.

EDMOND: Broekenjagen?

ELLEN: Wat in vroeger rokkenjagen heette. Maar het komt op hetzelfde neer. (*Lach*)

EDMOND: (*Reageert niet*) Geen problemen met sociale wetenschappen?

ELLEN: Niet speciaal. Zeg, wordt ik voor de rechtbank gedaagd of zo?

EDMOND: Niet speciaal. Hoe was de g.o. voor chemie?

ELLEN: Hm?

EDMOND: De g.o. voor chemie. Hoe die was. Twee keer dezelfde vraag.

ELLEN: (*Verbaasd*) Die hebben we gisteren pas afgelegd. Hoe kan ik mijn cijfer dan kennen? Trouwens, hoe weet jij dat we een g.o. voor chemie hadden?

Edmond wendt zich af. Ellen schudt meewarig het hoofd. Edmond begint handen te wringen.

EDMOND: Ik heb me vergist. Collega Bolders had het gisteren over een g.o. die ze donderdag had gegeven. En collega Bolders weidt altijd uit tot in de kleinste details.

ELLEN: Bolders? Is dat niet die mevrouw die vorig jaar tijdens jullie opendeurdag een blad vol drank over die meneer zijn benen kieperde? Je ziet zo dat het mens niet eens het verschil kent tussen haar kop en haar kont. (*Bekijkt hem*) Je bent precies over je toeren, pa. Je stelt van die rare vragen en je zit weer met de bibberatie. Moet je dringend iets aan doen.

EDMOND: Doen, doen... Wat moet ik doen? Een chirurgische ingreep onder mijn schedel?

ELLEN: Zal ik een glas gele limonade voor je halen? Of heb je liever nog een kopje koffie?

Geen antwoord. Ellen ruimt een aantal onbijtspullen af en gaat af keuken.

EDMOND: (*Gaat zitten*) Ik wil mijn rode boekje terug. Het is mijn eigendom. Mijn boekje.

ELLEN: (*Op keuken met vaatdoek*) Je bent weer aan het mompelen, pa. (*Ze geeft haar pa een flinke knuffel, maar het zint Edmond blijkbaar niet*) Wat scheelt er nu weer?

Ze veegt de tafel. Edmond staat op en gaat naar de keuken. We horen hoe hij aan de afwas begint.

HELEN: Als er iets scheelt, is het beter dat je 't uitpraat. Dat weet je best.

Intussen neemt ze haar rugzak met schoolgerief, haalt er een leesboekje, een woordenboekje en nota's uit en installeert zich aan de tafel. Edmond komt de rest van de ontbijtspullen halen en gaat opnieuw naar de keuken. Pauze. We horen hem verder afwassen.

EDMOND: *(Achter)* Interessant?

ELLEN: Wat?

EDMOND: *(Idem)* Dat boekje. Wat je leest.

ELLEN: 't Is voor Frans. Over een jongetje dat gekidnapt wordt. Ergens in de bergen. Zijn vriendjes gaan naar hem op zoek. We hebben een paar hoofdstukken in de klas gelezen en de rest moeten we thuis doen. Elke vrijdag overhoring over één hoofdstuk. Grand Quiz noemt die grappige van Frans dat. *(Pauze)* Ik bereid het nu voor. Van planning gesproken... Hè, pa? *(Na pauze)* Weet je, pa... Op een keer is me op school iets eigenaardigs overkomen. Ik wou 's middags een drankje kopen en mijn portefeuille was verdwenen.

EDMOND: Je geeft je geld toch niet uit aan die ongezonde suikerdrankjes, hoop ik?

ELLEN: Bij ons op school kun je ook fruitsap en spuitwater krijgen, ja? Trouwens, jij drinkt wel liters van die gele limonade.

EDMOND: Het is erg belangrijk dat je gezonde drankjes drinkt.

ELLEN: Pa, wil je dat ik verder vertel of heb je liever dat ik je niet langer stoor en naar mijn kamer ga?

EDMOND: *(Steekt zijn rechterhand op als teken van overgave)* Je ging iets kopen om te drinken. Je merkte dat je portefeuille was verdwenen.

ELLEN: Je weet wel, die gele die ik van mijn tante Roseline heb gekregen voor mijn verjaardag.

EDMOND: Nee, dat weet ik niet. Je tante Roseline kan me niet schelen.

ELLEN: Ik heb alles binnenstebuiten gekeerd, maar nee, niets...

EDMOND: Ellen, laat nooit of nooit geld onbeheerd achter in de gang of in de klas. Stop het altijd-op-je-li-chaam. Ik kan het niet genoeg herhalen, meisje. In een school zit van alle soorten volk. Ellen, hoor je me?

ELLEN: Ja, ik hóór je en ja, ik wéét het, pa! Je bent al even erg als mijn ma!

EDMOND: Het is mijn plicht als vader om mijn dochter duidelijk te maken dat ze voorzichtig moet zijn. Welke taal moet ik spreken opdat je me zou begrijpen? (*Pauze*) Heb je wel goed gekeken? Stak je portefeuille niet in een zijzakje van je boekentas?

ELLEN: Nee, pa. Echt. Ik heb alles grondig doorzocht. Dorien heeft me zelfs geholpen. Je mag het haar vragen.

EDMOND: Ik moet haar niets vragen. Er moet een logische verklaring zijn maar ik ken ze niet. Ik begrijp niet hoe een leerling de sleutel van het klaslokaal te pakken krijgt. Ik steek de mijne op zak. Ik leen hem nooit uit en ik laat hem nooit rondslingeren. Nooit!

ELLEN: Jij, ja. Al aan gedacht dat er nog andere mensen op de wereld zijn?

EDMOND: Natuurlijk. We zijn met zes en een half miljard en als het zo doorgaat zijn we...

ELLEN: Pa, alsjeblieft! Daar heb ik het niet over.

EDMOND: ... over enkele tientallen jaren met

ELLEN: Laat maar, het heeft geen zin.

EDMOND: Discussiëren is tijdverlies met mensen die verkeerde gevolgtrekkingen maken

ELLEN: Je hebt volkomen gelijk, pa.

EDMOND: Of als afleiding een nieuw onderwerp aansnijden dat met de grond van de zaak niets te maken heeft.

ELLEN: Zéér juist.

Ellen gaat richting trap. Edmond wil haar terug en zegt vlug:

EDMOND: Goed, Ellen, je hebt gelijk en ik wil je best geloven, maar kwijt is kwijt.

ELLEN: (*Komt terug en gaat zitten*) Dat is nu net het eigenaardige, pa. Zowat een week later stak mijn portefeuille in mijn boekentas alsof hij er nooit uit was geweest. Echt waar. En wil je wat weten? Er was niets verdwenen, geen cent.

EDMOND: Dat kan niet.

ELLEN: Dat kan wel. Alles erop en eraan: mijn i.d, bibkaart, sleuteltje, bloedgroep, foto's... Het is de waarheid, pa. Ik zweer het.

EDMOND: Ik geloof je. Onvoorwaardelijk. Maar niemand neemt iets weg om het achteraf terug te leggen alles erop en eraan. Wanneer was dat?

ELLEN: Vorig schooljaar. Wanneer precies weet ik niet meer. Alles was alles terecht en ik dacht er verder niet meer over na. Tot nu.

EDMOND: En waarom nu plots wel? (*Geen antwoord*) Ellen? Waar is het?

ELLEN: Waar is wat, pa?

EDMOND: Ik heb je donderdagavond gebeld.

ELLEN: Ik... Wacht even. *(Ze gaat naar haar kamer)*

EDMOND: Alles erop en eraan... *(Denkt na)* Alleen om te kijken! *(Hij gaat richting trap en kijkt naar boven)* Ze heeft het niét mee!

Ellen komt naar beneden en legt een paar boekjes op tafel.

ELLEN: Sorry, pa, ik kan niet blijven doen alsof ik nergens van afweet. Je zult er tot vervelends toe blijven naar vragen. Ik weet dat de aanhouder wint en tegen jou ben ik kansloos. Ik heb dat rode boekje domweg verloren. Het spijt me.

EDMOND: *(Onthutst)* Ik wist het! Dit is verschrikkelijk. Met spijt heb ik mijn boekje niet terug! *(Roept)* Ik wil mijn rode boekje. Nu!

Edmond zakt op een stoel, steunt met de ellebogen op tafel en neemt het hoofd in de handen.

EDMOND: Waar?

ELLEN: Uit mijn locker. De klas zal even niet op slot geweest zijn, zeker? Soms vergeet een leerkracht ze af te sluiten. Tijdens de speeltijd of zo. Ik heb het erin laten liggen en... Goed, ik weet het, ik had het onmiddellijk mee moeten nemen naar huis.

EDMOND: Je liegt.

ELLEN: *(Met open mond)* Ik lieg niet, pa...

EDMOND: Je zei dat je het *domweg* verloren had.

ELLEN: Ik bedoel...

EDMOND: Ik weet niet wat je bedoelt. Ik weet alleen dat je misschien nog meer zult bedoelen.

ELLEN: Ik wou het je al eerder vertellen, maar ik durfde niet. Bovendien kon ik het boekje nog altijd terugvinden. Pa, ik ben eerlijk met je geweest. Echt.

EDMOND: Wat heb ik eraan dat je eerlijk met me bent geweest als je mijn boekje niet stomweg hebt verloren, maar in je locker hebt laten liggen, zodat iedereen er met zijn vingers kon aanzitten. Je had op mijn document moeten letten. En niet alleen op mijn document, maar ook op je taalgebruik. Druk je correct uit, Ellen. Correct taalgebruik vermijdt misverstanden! *(Drukkende, enerverende stilte)* *(Rustiger)* Iemand heeft in je locker gezeten zonder sleutel. Klopt dat, Ellen?

ELLEN: Nee, pa. Dat klopt niet. Ik heb de sleutel. Die zit in mijn portefeuille.

EDMOND: In je gele portefeuille.

ELLEN: En die stop ik altijd in mijn broekzak.

EDMOND: Altijd, op één keer na. Ik veronderstel dat je in het begin van het schooljaar twee sleutels van je locker hebt gekregen. Waar bewaar je de tweede?

ELLEN: Zeg, heb ik een moord gepleegd of zo? (*Edmond kijkt haar aan. Ten slotte zegt ze met een zucht*) Die ligt thuis.

EDMOND: Die neem je nooit mee naar school.

ELLEN: Nee, pa. Nooit.

EDMOND: Onbelangrijk. Het gebeurde met de eerste sleutel.

ELLEN: Ik heb het allemaal aan de prefect uitgelegd, maar die deed zoals altijd verschrikkelijk verontwaardigd alsof het haar eigen spullen waren, maar voor de rest gebeurde er nul komma nul. (*Edmond begint zich te krabben*) En die van het secretariaat, die hebben wat anders te doen. Daar kreeg ik te horen dat het mijn eigen schuld was. Dat ik mijn locker niet op slot had gedaan. Maar iedereen vergeet toch eens iets?

EDMOND: (*Kijkt op*) Je locker was niet op slot?

ELLEN: Ik weet het niet, pa. Ik dacht dat ik hem op slot had gedaan, maar echt, ik wéét het niet meer. (*Ze doet alle moeite om niet in huilen uit te barsten*)

EDMOND: (*Mompelt*) Niet op slot... domweg vergeten... portefeuille kwijt... (*Roept*) Jouw locker heeft geen enkele functie, Ellen. Je bent niet eens in staat om waardevolle spullen achter slot te bergen. En evenmin achter grendel! Je had beter op mijn boekje moeten letten! Beter op letten! Beter!

ELLEN: Is dat dan zó belangrijk? Het is maar een stom boekje!

EDMOND: Dát pik ik niet, Ellen! Máár een stom boekje? Het is wel mijn boekje, weet je nog? Van mij! (*Veert recht*) Ik zeg het nog eens: je had beter op mijn boekje moeten letten! Is dat duidelijk genoeg?

ELLEN: Ik heb me al geëxcuseerd!

Het is alsof Edmond een klap in het gezicht krijgt. Zijn mond valt open. Ellen huilt hoorbaar. Ze rent de trap op. We horen hoe de deur van haar kamer dicht slaat.

EDMOND: (*Gaat aan tafel zitten*) Is dat duidelijk genoeg. Ik heb me al geëxcuseerd. Er wás een k.o. voor Frans. Die kast staat niet op zolder. Die kast is de locker. Het is ZIJ.

Edmond raakt opgewonden en loopt de trap op naar de kamer van Ellen. Hij houdt zich in vóór de deur alsof hij op een rem trapt. We zien hoe hij twee keer met telkens drie tikken kort na mekaar op de deur klopt. We horen het ook. (Medewerker achter die op hetzelfde ogenblik klopt)

EDMOND: Ellen? Papa hier. Het is niets. Ik begrijp het. Dat van het boekje. Er was geen boekje, of liever... *(Hij is verschrikkelijk nerveus, maar tegelijk erg blij dat hij de oplossing gevonden heeft, dat hij de woorden door mekaar haspelt)* *(Tekst improvisatie)* Het boekje is terecht. Ik heb het gevonden. Ik heb alleen iets uit het oog verloren.

Geen reactie. Edmond klopt nogmaals. Hij knokkelt zo hard dat het pijn doet en wappert met mijn hand om de tinteling te milderen. De deur gaat blijkbaar open, want Edmond stopt meteen met wapperen en neemt een pasje naar achter. Ellen op. Haar ogen zien rood, maar ze weent niet meer. In haar hand houdt ze een zakdoekje tot een bolletje gepropt.

ELLEN: Wat bazel je toch allemaal, pa? Hoe kan jij het gevonden hebben als ze het van mij hebben gepikt?

EDMOND: Misschien was het dezelfde dief. *(Beseft dat hij zich versproken heeft en slaat de hand voor zijn mond)* Maar ik heb het gevonden en je zal me gelijk geven als je hoort... als ik je vertel... Je zal wel zien. Kom mee. *(Loopt naar beneden)*

ELLEN: Dezelfde dief? *(Volgt traag)*

EDMOND: Ik ben erg blij. *(Haalt het rode boekje te voorschijn en steekt het triomfantelijk omhoog)*

ELLEN: Dezelfde dief? Wat bedoel je?

EDMOND: Nee, ik wil zeggen: ongeveer hetzelfde boekje. Ongeveer. Dat het erop lijkt.

ELLEN: Maar... Hoe komt het dan bij jou terecht? Je bent toch niet naar onze klas gegaan om het uit mijn locker te halen? *(Korte pauze)* Pa, hóór je me?

EDMOND: Het is een ander exemplaar. Het verlies is zeer erg, maar niet zó zeer erg.

ELLEN: Als ik het goed begrepen hebt heb je hier tegen mij staan roepen en tieren, terwijl dat boekje gewoon in je kast lag.

EDMOND: Ik wist het niet. Ik bedoel: ja, ik wist het wel, maar daar gaat het niet om.

ELLEN: Waar gaat het dan wel om? Dat ik had moeten weten dat het stomme ding al jaren in je kast ligt te beschimmelen! Waarom zeg je niet gewoon hoe dom ik wel ben?

EDMOND: Het is geen stom ding en het ligt niet in mijn kast te beschimmelen. Ik draag zorg voor mijn documenten. Je weet best dat ik de vochtigheidsgraad in deze kamer...

ELLEN: Je begint weer over wat anders!

EDMOND: ... steeds op peil hou.

ELLEN: Je bent weer bezig zoals altijd!

EDMOND: Dat is niet waar! Ik was alleen vergeten dat er een ander...

ELLEN: Het lág er gewoon!

EDMOND: ... boekje in mijn kast lag. Omdat jij het over twee diefstallen had, was ik in de war.

ELLEN: Ja, dat zal wel!

EDMOND: Ik maakte me zorgen.

ELLEN: Ja, om jezelf! Jij bent zoals altijd het middelpunt van je eigen belangstelling. Je had het recht niet om me al die verwijten naar het hoofd te slingeren! Bovendien heb je tegen mij zitten liegen. Je had twee exemplaren.

EDMOND: Dat is niet waar! Ik heb niet gezegd *twee exemplaren*. Ik zei: *een ander exemplaar*. Dat is geen leugen. Het is een verschil in nuance en dat is de waarheid.

Edmond vlucht naar zijn zetel en legt zijn handen over zijn oren. Hij maakt kreunende geluidjes.

ELLEN: Stop alles maar dicht zoals gewoonlijk! Doe maar alsof je me niet hoort of ziet!

Ze komt op de voorscène staan, armen gekruist, alsof ze door het raam kijkt. Edmond komt even stiekem kijken. Ellen houdt haar adem in en dan ademt ze langzaam uit. Ze draait zich naar Edmond en zegt op heel effen toon:

ELLEN: Goed, discussie gesloten.

Edmond haalt zijn vingertoppen een halve centimeter uit zijn oren en hoort hoe Ellen haar gerief in haar rugzak stopt en hem fors dicht klikt. Ze loopt de trap op en gooit met de deur van haar kamer. Edmond is aan wanhoop ten prooi. Hij vervloekt zichzelf om zijn leugens en zijn stomiteiten. (Tekst improvisatie) Een halve minuut later staat Ellen er weer. Ze heeft haar bagage mee. Edmond volgt haar met een blik vol ongeloof.

EDMOND: Waar ga je naartoe?

ELLEN: Naar de Vandevijverstraat.

EDMOND: Wat ga je daar doen?

ELLEN: De bus nemen.

EDMOND: Waar naartoe?

ELLEN: Pa, wat voor zin heeft het dat ik hier blijf als jij aldoor problemen maakt. Dan kan ik evengoed naar huis gaan. (*Neemt het gerief. Edmond kijkt de andere kant op*) Pa?

EDMOND: (*Opent de handen in een gebaar van gespeelde onwetendheid*) Wat?

ELLEN: (*Gedecideerd*) Tot volgende week.

Een minuscuul vlekje op de salontafel eist de volle aandacht van Edmond op. Het vlekje wordt het middelpunt van zijn wereld. Hij probeert het te verwijderen. Ellen wacht nog even en gaat af vestibule. De voordeur die even later dicht klapt, haalt Edmond uit zijn concentratie. Hij kijkt op, blijft zitten als een stenen beeld en loopt dan naar de voordeur. We horen ze opengaan en even later weer sluiten. Edmond op, met de sleutel van de voordeur die hij voor zich uithoudt.

EDMOND: Wat doet die sleutel hier. Die sleutel moet in het slot van de voordeur steken. *(Bij de vestibule blijft hij staan)* Ze meende het niet... Ze meende het wel. *(Wil af, maar keert terug. Naar telefoon. Neemt de hoorn)* De sleutel. Die moet in het slot.

Hij weet niet wat doen. Ellen opbellen of de sleutel in het slot gaan steken? Hij gaat in paniek even in de tweezit zitten. (Om praktische redenen: de acteur stopt de sleutel tussen twee kussens) Hij staat resoluut op en loopt naar de telefoon. Hij toetst Ellens nummer in. Het belt lang.

EDMOND: Ellen? Papa hier. Ik wil dat je... (...) Ik zou graag hebben dat... Ellen, ik wil niet dat je naar je mama gaat. Ik heb niets tegen je mama, want je weet dat ik nog steeds van haar hou. Maar... Ellen, wacht! Ik wil... zou willen dat je bij me blijft. (...) Ellen, ik zou graag hebben... dat je terugkwam. (...) Om bij mij te zijn. Ellen? Ik had het zover niet mogen laten komen. Soms spijt het me dat ik zo ben. Maar ik kan er niets aan doen. Ik kan er wel iets aan doen, maar niet alles. (...) Ja. Dat het me spijt van daar-net. Ellen. Meisje...

Edmond haakt in en loopt naar de voordeur. Onmiddellijk op. Paniek. Hij kan de deur niet openen want hij heeft de sleutel niet. Hij begint overal te zoeken. Op de grond, op de tafels, bij het bureau, achteraan... Na een poosje gaat de bel. Paniek. Naar de vestibule.

EDMOND: *(Achter)* Ellen, ben jij het? *(Geen antwoord)* De sleutel! Ik vind de sleutel niet! Kun je even geduld oefenen? *(Op en onmiddellijk weer af)* *(Achter)* Gebruik de jouwe dan. *(Op)* *(Nu zoekt hij op het bureaublad, gaat op de knieën zitten. Naar de deur)* Kun je het nog even volhouden? Alsjeblieft? Ik heb hem gevonden. Toch bijna. *(Hij opent alle -imaginaire- deuren van zijn bibliotheek. Hij blijft staan, denkt na)* Waar was ik precies? *(Hij onderzoekt de tweezit en vindt de sleutel)* Ik heb hem! Ik heb hem! *(Af)* *(Achter)* Kom binnen. *(Komt achterwaarts op)* *(Pauze)* Jij bent het... *(Pauze)* ...toch.

ELLEN: *(Achter)* Ik ben het thuis afgetrapt. Vind je het goed als ik mijn bagage binnen zet?

Edmond knikt wel twintig keer enthousiast van ja. Ellen komt op en zet haar bagage ergens neer. Ze kuiert rond.

ELLEN: Bezit je nog steeds dezelfde historische documenten? Of is hun aantal intussen veranderd? (*Ze flaneert langs de bibliotheek*) Of zijn wij veranderd? Al was het maar een héél klein beetje. Zou dát misschien kunnen, pa?

EDMOND: (*Opgelucht*) Al wat je maar wil, Ellen. (*Korte pauze*) Ellen, papa is blij dat je er bent. (*Weet niet goed wat vragen*) Hoe is het eigenlijk met mama?

ELLEN: (*Lach*) Verwacht je misschien dat die intussen wél is veranderd? (*Ze neemt rustig plaats in de tweezit*) Weet je, pa. Ik hoorde onlangs een nummer van John Lennon: *Watching the Wheels* heet het. Er kwam een zinnetje in voor dat me aan het denken heeft gezet: *There's no problems, only solutions*. Vind je dat niet mooi gezegd? Er zijn geen problemen, alleen oplossingen.

EDMOND: Interessant. Ik zal het onthouden. (*Komt naast haar zitten*)

ELLEN: En wil je wat weten, pa? Het is zaterdag. Dan rijdt er 's voormiddags maar één bus en die was al weg. Ik geloof dat ik lang aan de halte zou hebben gestaan.

EDMOND: Zou je blijven wachten? Helemaal alleen? Tot de volgende bus? In die kou?

ELLEN: Welke vraag moet ik eerst beantwoorden, pa?

EDMOND: Zeg gewoon ja of nee.

ELLEN: Natuurlijk. Vind je dat niet normaal, pa? Ik ben toch jouw dochter. Ik wou ook dat je de deur zelf kwam openen. Want de bal lag in jouw kamp.

EDMOND: Als je mama ooit te weten komt...

ELLEN: Dat ik je dochter ben? (*Lacht*) Wees gerust, pa. Het blijft ons geheim. We delen het met niemand. Ook niet met boze Marleen.

Ze kijken mekaar in de ogen en beginnen te lachen, alsof ze het met mekaar afgesproken hebben.

ELLEN: Knusjesavond, pa?

EDMOND: Dat kan niet, meisje. Het is pas voormiddag.

Ellen legt de arm van Edmond om haar schouder. Ze legt haar onderbenen op de tweezit en kruipt tegen Edmond aan. Hij toont een brede glimlach.

ELLEN: Geeft niet. Dan maken we er een knusjesvoormiddag van.

Edmond snapt het allemaal niet goed, maar geeft toch toe. Ellen zet de tv aan. We zien het gefliker van de beelden in de zithoek. We horen een Amerikaans lachfeuilleton. Ellen kruipt knus tegen Edmond aan.

Licht: fade-out.

Het lawaai van het feuilleton vloeit over in Greensleeves.

SCENE 9: Handschoenen.

Zondagochtend. Lege scène.

** Een gedekte ontbijttafel.*

** Muziek: de Hongaarse dansen van Johannes Brahms.*

Edmond komt thuis met ontbijtkoeken. Het doet hem genoeg dat de tafel intussen gedekt werd en dat er vrolijke muziek klinkt. Ellen op keuken met een thermos koffie. Ze straalt en lacht haar blokjes bloot. Haar haren zijn nog vochtig door de douche.

ELLEN: Goede morgen, pa. *(Zoen. Edmond is zichtbaar gelukkig)*

EDMOND: Het belooft een prachtige dag te worden, Ellen. Ondanks de kou en het miezelen buiten. *(Hij zet de muziek zachter en wrijft zich in de handen)* Heerlijk!

Ze gaan zitten en beginnen te eten.

ELLEN: Pa, ik heb me zitten afvragen wie er belang bij heeft om zoiets te pikken.

EDMOND: *(Schrikt op uit zijn kauwconcentratie, drinkt en slikt eerst)* Wat pik je niet, meisje?

ELLEN: Misschien heeft de butler het gedaan. *(Glimlachje)* *(Edmond snapt het niet helemaal)* Ik heb zitten denken en denken. Het kan toch geen gewone dief zijn, pa? Misschien een verzamelaar? Hoeveel is zo'n ding eigenlijk waard? Toch geen fortuin? *(Edmond snapt het nog steeds niet)* Het rode boekje, pa.

EDMOND: Zoveel vragen in één keer, Ellen. Die kan ik niet allemaal tegelijk analyseren.

ELLEN: Eén na één is ook goed.

EDMOND: *(Denkt even na)* Ik weet niet of het een gewone dief is. Misschien is hij toevallig verzamelaar, net als ik. Of misschien had iemand een cadeautje nodig voor de verjaardag van haar vader.

ELLEN: Háár vader?

EDMOND: *Zijn vader is ook goed. En wat het waard is zou ik niet weten. Zeker geen fortuin. Maximum één of twee euro. Natuurlijk is de waarde die ik er als historicus aan hecht groter dan de financiële waarde.*

ELLEN: Voor hoeveel heb jij het gekocht?

EDMOND: Ik heb het niet gekocht.

ELLEN: Je hebt het dus gekregen? (*Edmond antwoordt niet. Hij heeft het veel te druk met eten*) Pa? Gekocht... Gekregen... Uit de lucht gevallen?

EDMOND: Gekregen. Van je mama. (*Korte pauze*) Misschien wist die persoon dat iemand uit je onmiddellijke buurt sterk gehecht was aan het rode boekje. Je papa bijvoorbeeld.

ELLEN: Hoe kan hij dat weten?

EDMOND: Makkelijk. Als jij gezegd hebt dat ik dergelijke boekjes verzamel of dat je de boekjes van mij mocht gebruiken. Dat hoefde niet aan iemand in het bijzonder te zijn. Je kan het verteld hebben aan de groep waar die persoon deel van uitmaakte: je klas.

ELLEN: Dan is het mogelijk dat hij jou kent? (*Edmond haalt de schouders op*) Ik zie niet in waarom iemand uit mijn klas jou zou moeten kennen. (*Ze eten rustig verder*) Pa, ik heb het echt naar mijn zin in de humane. Ik voel gewoon dat dit mijn ding is. Serieus waar. Alleen jammer dat de sfeer in de klas... (*Edmond luistert met volle aandacht*) De sfeer is niet meer wat ze was, pa.

EDMOND: Ik zou het niet weten, Ellen. Ik zit niet in jouw klas.

ELLEN: Het is toch cool als iedereen met iedereen goed kan opschieten? Maar zoals het er nu aan toe gaat... (*Edmond wacht geduldig op het vervolg*) Sinds er vorig jaar een paar meisjes uit een andere school bijkwamen, lijkt alles zo... Ze moesten van richting veranderen, zie je. Van de economische of zoiets naar de humane.

EDMOND: Dat begrijp ik. Maar hoe alles zó lijkt, dat begrijp ik niet.

ELLEN: Het rosse konijn is terug, pa. En dat haat ik! (*Ze staat op en gaat op de voorscène naar het raam, waar ze lang naar buiten staart. Dan komt ze met een zucht opnieuw zitten*) Ik vind het zo ongelooflijk stom dat ik er uitzie als... als een soort tweelingzus van mijn ma... En die rosse rotharen, die ben ik zodanig kotsmisselijk beu, dat ik razend ben op mezelf omdat ik ze heb! Mama en jij zijn gewoon. Vanwaar komen ze dan, verdomme!

EDMOND: Is dat een compliment, Ellen?

ELLEN: Ik heb het over je haren, pa. Niet over de rest! (*Lacht*)

EDMOND: Jij hebt prachtige haren, Ellen. Ze zijn glad en zacht, en ze vallen perfect.

ELLEN: Ik heb zin om ze superkort te knippen en de stoppels te kleuren! Pikzwart!

EDMOND: Ellen, alsjeblieft! Zodat je op een zigeunerin lijkt!

ELLEN: Pa, zigeunerinnen hebben doorgaans lange haren, ja?

EDMOND: Zal ik je dan nog herkennen, denk je? (*Ellen kijkt hem aan en haar mond krijgt een lachplooï*) Voor mij ben je voor altijd mijn Ellen. Al had je groene haren en schimmelvlekken.

ELLEN: Ha zo? Jij zou willen dat ik eruit zag als een soort moerasmonster.

Ellen ontbloot grommend haar blokjes en komt speels klauwend op Edmond af. Ze begint hem te kietelen. Edmond onderneemt onhandige pogingen om zijn lichaam af te schermen, want kietelen is weer zoiets dat hij moeilijk verdraagt, tenzij de dader Ellen heet. Toch staat hij op om aan haar te ontsnappen. Aan het eind van het spelletje pakte Ellen hem stevig beet en geeft ze hem een stevige zoen.

ELLEN: Weet je wat, pa? Ik laat ze verdorie knippen. Ze hebben hun beste tijd gehad.

EDMOND: Dat meen je niet.

ELLEN: Jawel. Het wordt tijd dat ik ermee ophoud mijn haren te dragen als een twaalfjarige. Geknipte haren zijn alleszins minder erg dan groene.

Pauze. Plots vliegt Ellen rond haar vaders hals. Hij plooit zijn armen rond haar, maar houdt zijn handen op minstens tien centimeter van haar lichaam.

ELLEN: Ik wou echt dat jij me kon helpen, pa.

Lange pauze. Het wenen staat haar nader dan het lachen.

EDMOND: Ellen, wie is Helen?

ELLEN: (*Laat hem los*) Wie, pa?

EDMOND: Helen. H-E-L-E-N. Met een H en één L.

ELLEN: Ik ken niemand die zo heet.

EDMOND: (*Onthutst*) Weet je het zeker?

ELLEN: Natuurlijk.

EDMOND: (*Gaat verslagen in zijn zetel zitten*) Het is misschien iemand uit een andere klas of uit de buurt waar je woont?

ELLEN: (*Komt op de armleuning van zijn zetel zitten*) Ik snap je niet goed.

EDMOND: Ik spreek nochtans Nederlands, maar misschien heb ik mijn vraag wat onhandig gesteld. Je weet wat voor rare kronkels mijn hersenen soms maken. Ik had je meteen moeten vragen of er een meisje in je klas zit die Helen heet.

ELLEN: Nee. Zei ik toch. Waarom?

EDMOND: Je zei dat er vorig schooljaar nieuwe meisjes bijgekomen waren. Bij ons is een leerlinge in de loop van het vorige schooljaar naar een andere school verhuisd, maar ik kan me niet herinneren of het naar jullie school was. Daarom dacht ik dat er een verband bestond tussen die genaamde Helen, de pestkoppen uit jouw klas en het verdwijnen van de voorwerpen.

ELLEN: Er loopt voor zover ik weet in heel onze school geen enkele Helen rond wiens naam zo geschreven wordt. Ik vraag me trouwens af waarom jij plots zoveel belangstelling hebt voor mijn schoolleven. Het heeft je nooit eerder geïnteresseerd, en nu...

EDMOND: En nu interesseert het me wel. Dat is positief, Ellen. Veel gewone mensen zeggen dat ik mijn hele leven ter plaatse blijf trappelen, maar je ziet dat ik ook kan evolueren. Toen je mama en ik nog getrouwd waren hield zij zich met je schoolleven bezig. Dat doet ze nog steeds en dat doet ze goed. Je mama is op dat gebied altijd een fantastische vrouw geweest. *(Met een zucht)* Op alle gebieden trouwens. Ik stak mijn neus alleen maar in mijn eigen boeken.

ELLEN: Ja, dat kwam je goed uit. Zo had je nergens last van.

EDMOND: Misschien had ik beter wat meer aandacht aan jou besteed, meisje, maar de omstandigheden... hm... je kan er een naam aan geven, lieten het niet toe. Het spijt me, Ellen. Ik maak me zorgen over wat er voor en na de lessen gebeurt en waar jij, als ik goed geluisterd heb, slachtoffer van bent. Daar moet iets aan gedaan worden.

ELLEN: *(Recht, als door een wesp gestoken)* Je gaat toch niet... Je gaat toch niet naar school bellen of zo? Laat maar zitten, pa. Ik ben geen klein kind meer! Ik wil niet dat je je ermee bemoeit. En zó erg is het nu ook weer niet. Het allerlaatste wat ik wil is dat jij of mijn ma er met je neus in gaat porren!

EDMOND: Maar ik beweer toch niet...

ELLEN: Want dan zal de boel pas goed in het honderd lopen.

EDMOND: Maar ik beweer toch niet dat je mama of ik...

ELLEN: Pa, beloof me dat je er je niet gaat mee bemoeien.

EDMOND: Maar ik beweer toch niet dat je mama of ik er met onze neus...

ELLEN: Beloof het.

EDMOND: Maar ik beweer toch niet dat je mama of ik er met onze neus in gaan porren, zoals jij dat uitdrukt.

ELLEN: Pa, zeg dat je me belooft dat je niet naar school zult bellen. Zeg het!

EDMOND: Goed, ik zeg dat ik het je belooft. Ik dacht je te helpen, meer niet. Dat wou je. Maar als jij vindt dat je mij niet nodig hebt, ook goed.

ELLEN: Heb ik ooit gezegd dat ik je niet nodig heb, pa? Ik wil alleen... Ach, laat maar. *(Ze gaat naar haar kamer)*

EDMOND: Ga direct naar de gevangenis. Ga niet langs start. U ontvangt geen geld.

Edmond gaat naar de trap, sluipt naar boven en luistert. Doodse stilte. Hij komt naar beneden en gaat naar zijn bureau.

EDMOND: Beloofd is beloofd, meisje. Maar er is iets wat ik je niét heb beloofd.

Hij neemt een blad papier en terwijl hij nadenkt noteert hij één en ander. Dan haalt hij een map uit een lade van de bibliotheek (Aangereikt door handen met zwarte handschoenen), legt ze op zijn bureau en zoekt een telefoonnummer. Hij zet de cd af, stopt hem in zijn doosje, enz... en neemt de map opnieuw ter hand. De bel. Edmond kijkt verstoord en houdt de adem in.

EDMOND: Wie valt de mensen nu in 's hemelsnaam op dit uur lastig? *(Hij wacht op een tweede bel, maar die komt niet)* Straatbengels! Welke soort ouders laat zijn kinderen op zondagmorgen vrij loslopen? *(Denkt na)* Zij! *(Kijkt naar boven)* Dat mag niet!

Hij gaat vlug openmaken. We horen de voordeur open en dicht gaan.

EDMOND: *(Op met een pakje in krantenpapier gewikkeld)* Welke flauwe plezante... *(Gaat in zijn zetel zitten)* ... heeft een pakje... *(Hij opent het)* ... op de stoep laten liggen.

Op zijn schoot ligt een paar blauwe, gebreide handschoenen. Ze zijn gebruikt, maar niet versleten. Edmond bestudeert ze, draait ze om en om, en probeert ze zelfs aan te trekken. Ze zijn duidelijk een paar maten te klein voor hem.

EDMOND: Een rood boekje. Een gele portefeuille. Blauwe handschoenen. Drie voorwerpen vormen een kleurenpalet. Rood, geel, blauw... Het rode boekje is van mij. De gele portefeuille is van Ellen. De blauwe handschoenen? Ook van Ellen? Van wie anders? Het is zij. Zij bezorgt die voorwerpen terug. Zij heeft het rode boekje uit de locker van mijn dochter Ellen genomen om het achteraf aan mij persoonlijk te overhandi-

gen. Waar zit de logica? Zij bezorgt een paar blauwe handschoenen via een tussenpersoon -ik, met name- terug aan de eigenaar. In de hoogst waarschijnlijke veronderstelling dat mijn dochter de eigenaar is. Waar zit de logica? Het rode en het blauwe komen bij mij terecht. Het gele eigenlijk ook, want het zit daarboven in die kamer en ik moet het zien. Die logica zal ik straks snappen. (*Pauze*) Blijft de kapitale vraag: wat heb ik met dit alles te maken? Of, andere vraagstelling: waarom ben ik erbij betrokken? Of, nog anders: draait alles rond mijn persoon? Uitsluitend omwille van het vaderschap? Onwaarschijnlijk.

Hij vouwt de handschoenen in het papier, opent een lade (handen) en legt het pakje erin. Hij sluit de lade. Hij gaat naar de telefoon en toetst het nummer in dat hij eerder noteerde. Mevrouw Leemans komt boven links op. Zonder hoorn.

SCENE 10: mevrouw Leemans.

Tijdens het gesprek zal Edmond nota nemen.

EDMOND: (*Leest van het briefje*) Goede middag, mevrouw Leemans. Mijn excuses dat ik u op zondag stoort. Ik ben meneer Goyens, de vader van Ellen uit uw klas: 4 Humane B.

LEEMANS: Goossens, Goossens...

EDMOND: Goyens, mevrouw. G-O-Y-E-N-S. Voor zover ik kan oordelen (*Neemt een rapport in de map*) aan de hand van de kopie van het maandrapport van mijn dochter Ellen zijn haar cijfers slecht. Ik zou u in dit verband graag enkele vragen willen stellen.

LEEMANS: Excuseer, ja. Ellen was vorig schooljaar één van mijn betere leerlingen, maar dit keer heeft ze het moeilijk om goede cijfers te halen. U hebt terecht opgemerkt dat er een paar problemen gerezen zijn, meneer Goyens.

EDMOND: Dat heb ik niet beweerd, mevrouw. Ik constateer dat de cijfers van Ellen slecht zijn. Mijn redenering is dat alles te herleiden is tot wat men noemt de sfeer in de klas.

LEEMANS: Dat hebt u goed gezien, meneer Goyens. Vorig schooljaar zijn twee nieuwe meisjes leerlingen van onze school geworden. Ze hadden het in hun school té bont gemaakt. Ik weet niet of u het weet, meneer Goyens, maar tegenwoordig kan een school een leerling niet zomaar de deur wijzen...

EDMOND: Dat weet ik, mevrouw.

LEEMANS: ... zonder ervoor te zorgen dat hij of zij elders terecht kan. Enfin, om een lang verhaal kort te maken... U zei?

EDMOND: Ik zei: dat weet ik, mevrouw. Ik ben zelf leerkracht, mevrouw.

LEEMANS: Maar natuurlijk! Ellen heeft me verteld dat haar vader ook leerkracht is. Was ik glad vergeten! U geeft?

EDMOND: (*Weet niet direct wat te antwoorden*) Soms een bescheiden som aan liefdadigheid, mevrouw. (*Beseft het*) Maar als leerkracht geef ik geschiedenis en Nederlands.

LEEMANS: Maar natuurlijk. Er was met die twee meisjes al eerder wat aan de hand. Ik bedoel, in hun vroegere school. Ze hadden naar 't schijnt heel wat op hun kerfstok. Het had te maken met een ronduit vulgaire website die één van hen over bepaalde leerkrachten en medeleerlingen had opgesteld. Een attente leerlinge had dit aan haar ouders gemeld en die hebben op hun beurt de directie ingelicht. Die fameuze website was gewoon de spreekwoordelijke druppel. (*Het getater van mevrouw Leemans begint Edmond te vervelen. Hij zet zijn speaker aan*) (*Pauze*) Meneer Goyens, bent u er nog?

EDMOND: Ik ben er nog, mevrouw. Ik heb alleen mijn luidsprekertje aangezet, dan kan ik intussen een paar cijfers inboeken. U krijgt verder mijn volle aandacht. (*Leunt behaaglijk achterover*)

LEEMANS: Hebt u het ook zo druk? Het is erg handig als je toestel die optie heeft. Ik maak er soms ook gebruik van. Enfin, om een lang verhaal kort te maken, onze directie besloot om beide meisjes toe te laten. Maar het duurde niet lang of ze ontpopten zich, hoe zal ik het zeggen, als leidsters van de klas. Jammer genoeg niet in de goede zin. Ze waren blijkbaar van plan om hun vroegere leventje in onze school doodleuk verder te zetten. En dat gebeurde met volle overtuiging, als ik het zo mag uitdrukken. Leerlingen die niet naar hun pijpen dansten of die hen niet bevielen, zoals uw dochter, meneer Goyens, werden het slachtoffer van pesterijen.

EDMOND: Het is net daarover dat ik het...

LEEMANS: Maar natuurlijk. Wat dat betreft kan ik u medelen dat de voltallige klassenraad besloten heeft het antipestplan op te starten.

EDMOND: (*Mompelt*) ... met u wou hebben.

LEEMANS: Daar zijn we nu mee bezig en...

EDMOND: (*Roept*) Ik geef u overschot van gelijk, mevrouw!

LEEMANS: (*Pauze*) Maar natuurlijk. U had het speakertje aangezet. Een handig snufje, nietwaar? Ik bedoel, als ik even verder mag gaan met...

EDMOND: Doe gerust, mevrouw. Ik maak nu mijn boekentas klaar voor morgen.

LEEMANS: Ik bedoel, ze gaan soms erg ver. Stel u voor dat één van hen onlangs foto's heeft genomen van meisjes op het toilet. (*Volle aandacht bij Edmond. Hij neemt opnieuw de*

hoorn) Ik bedoel hiermee via de boven- en de onderzijde van de deuren. Tja, de gebouwen hebben een zekere leeftijd en de toiletten zijn jammer genoeg een tikkeltje uit de tijd, begrijpt u?

EDMOND: Nee mevrouw. Ik begrijp alleen dat van die foto's.

LEEMANS: (*Korte aarzeling*) Maar natuurlijk. Om bij ons onderwerp te blijven: die foto's -die ze overigens op het internet hebben laten circuleren- waren de spreekwoordelijke druppel, meneer Goyens.

EDMOND: Dat zijn er dan twee, mevrouw.

LEEMANS: U zei?

EDMOND: Druppels, mevrouw.

LEEMANS: (*Pauze*) Maar natuurlijk. Er zijn zoveel vreselijke dingen gebeurd. Volgende week vergadert de klassenraad over het probleem.

EDMOND: *-jouw figuur- , -jouw figuur- .*

LEEMANS: Wat vertelt u toch, meneer Goyens. Wat heeft mijn figuur hiermee te maken?

EDMOND: Niets, mevrouw. Excuseer. Ik praatte tegen mezelf.

LEEMANS: Oh? Doet u dat ook? Hm. Wel ja, we vrezen dat onze school de tweede zal zijn waar deze meisjes de bons krijgen. Het blijft natuurlijk jammer; niemand neemt graag extreme maatregelen, nietwaar, meneer Goyens. Maar als sommige leerlingen echt te ver gaan, tja, dan moet het maar. Deze maatregelen worden tenslotte ook in het belang van de andere leerlingen genomen. We kunnen alleen maar hopen dat de stilte daarna terugkeert. Na de storm, bedoel ik. *Touchons du bois*, zou ik zo zeggen. (*Stilte*) Meneer Goyens?

EDMOND: Ik ben er nog steeds, mevrouw Leemans. Maakt u zich niet ongerust. Wat ik vragen wou: in hoeverre was het tweede meisje betrokken?

LEEMANS: Zij was minstens van alles op de hoogte. Misschien krijgt ze het voordeel van de twijfel en dan zal de klassenraad zich clement opstellen. Maar ik betwijfel het, want het gaat echt om, tja... Hoe moet ik het uitdrukken...

EDMOND: Smeerlapperij.

LEEMANS: Dat hebt u gezegd, hé, meneer Goyens, niet ik! (*Pauze*) Maar zo kan je het wel uitdrukken, ja.

EDMOND: Mevrouw, misschien nog één vraag: zou ik de namen mogen kennen van de meisjes?

LEEMANS: Tja, meneer Goyens... Ik weet niet... De privacy, ziet u.

EDMOND: Ik kom het via Ellen wel te weten.

LEEMANS: Ach, waarom niet? Tenslotte is het een publiek geheim: Stefanie De Mey en Karen Geerts. Stefanie is het meisje die de foto's nam. Zij doet in feite alles wat de andere zegt. Karen is leper, heimelijker. Ik denk dat zij het als actrice ver zou schoppen.

EDMOND: *(In zichzelf)* Eigenaardig... Mevrouw Leemans, excuseer, een laatste vraagje. Draagt één van deze meisjes halflange, blonde haren en een zilverkleurig brilletje? Is ze slank en, alle kuren buiten beschouwing gelaten, erg leuk om zien?

LEEMANS: Om eerlijk te zijn, het zijn twee erg mooie meisjes en daar zijn ze zich wel degelijk van bewust. Karen is blond, maar ik heb haar nog nooit met een bril gezien. Misschien draagt ze lenzen, weet ik het? Bij Stefanie zijn de haren geverfd in een rode tint. De echte kleur ervan ken ik niet. Waarom moet u dat weten?

EDMOND: Dit gesprek blijft onder ons, mevrouw. Ik veronderstel ook niet dat u aan Ellen gaat vertellen wat wij hebben besproken.

LEEMANS: Maar natuurlijk niet, meneer Goyens. Dit gesprek blijft uiteraard vertrouwelijk. Trouwens, er werd door de directie nog niets definitiefs beslist. Nogmaals, we moeten niet op de zaken vooruitlopen.

EDMOND: Dan zijn we precies dezelfde mening toegedaan. *(Leest van het briefje)* Mevrouw Leemans, er rest me alleen u hartelijk te danken voor dit gesprek en u verder nog een prettige zondag te wensen.

Hij haakt in zonder op haar antwoord te wachten. Hij verfrommelt geërgerd zijn krabbelbriefje en gooit het in de papiermand. Mevrouw Leemans staat een seconde lang verbaasd te kijken en gaat af. Edmond neemt plaats in zijn zetel en slaakt de grootste zucht ter wereld. Hij leunt opgelucht achterover en sluit even de ogen. Hij veert recht, haalt het krabbelbriefje uit de papiermand, strijkt het mooi glad en gaat opnieuw zitten.

EDMOND: Punt één: het zijn mooie meisjes. Mooi is subjectief. Marleen is voor mij de mooiste. Zij is, samen met Ellen, zelfs de allermooiste. Iedereen is mooi, maar niet voor iedereen. Punt twee: Ellen wil niet naar hun pijpen dansen en het rosse konijn duikt weer op. Ellen laat niet met zich sullen, net als haar sublieme moeder, maar deze meiden zijn samen sterk. Punt drie: Stefanie De Mey kent wat van fotografie en informatica. Tegenwoordig zetten ze hun foto's direct op internet. Ik ben een leek op dat gebied. Ik moet me informeren. *-jouw figuur-* Er is iets aan de hand met die foto dat me bekend voorkomt. Er is ook wat aan de hand met het stelen van de spullen van Ellen. Maar dat wist ik al. De oplossing ligt nochtans binnen handbereik... *(Pauze)* Op voorwaarde dat Ellen me een kleine dienst bewijst. Goed, volgende punt. Punt vier:

Stefanie heeft geverfde haren. De andere, Karen Geerts, is blond, slank, maar zonder bril. Dat mevrouw Leemans haar nog nooit met een bril heeft gezien betekent niets. Ze kan ook lenzen dragen. Karen Geerts, niet mevrouw Leemans. Die bril... die bril... *(Pauze)* Karen Geerts is gewiekst. Goede actrice. Dat doet er me aan denken dat ik in de Korenbloem twee zitjes moest reserveren voor het toneel van Hugo.

Hij legt het briefje samen met de map in een lade van de bib, gaat naar de trap en roept Ellen.

ELLEN: *(Boven)* Ja?

EDMOND: Zou je eens naar beneden willen komen, alsjeblieft.

ELLEN: *(Boven op en naar beneden)* Wat is er, pa?

EDMOND: Wat zou je ervan denken als we vrijdag naar een voorstelling gingen in De Korenbloem. *Voor Elk wat Wils* speelt.

ELLEN: Voor Elk wat Wils? Fijn. Waarom niet? Welk stuk?

EDMOND: Een tragikomedie zei Hugo. Maar ik herinner me de titel niet meer.

ELLEN: Mij best, pa.

EDMOND: Ik reserveer twee kaarten. Nog iets. Je zou me een dienst moeten bewijzen. *(Korte pauze)* Ellen, zou ik je gele portefeuille mogen zien? Wat erin zit.

ELLEN: Mijn porte... Is dat nodig?

EDMOND: Het gaat om een detail, de eigenlijke inhoud van je portefeuille interesseert me niet. Als er iets inzit dat ik niet mag zien, haal het er dan uit.

ELLEN: *(Lacht)* Geld ga je niet vinden en voor jou heb ik geen geheimen, pa.

EDMOND: Ik verplicht je niet, Ellen. Als jij vindt dat het te persoonlijk is, doe het dan niet.

ELLEN: Het is in orde. Je hoeft me zelfs niet te vertellen wat je zoekt.

Ellen gaat naar boven en komt onmiddellijk terug met haar gele portefeuille. Ze gaat aan de tafel zitten, waar Edmond al had plaatsgenomen. Ze stalt de inhoud van haar portefeuille uit. Terloops zegt Edmond, wanneer Ellen een snippertje papier op tafel legt: "Ken je mijn e-mail adres nu nog niet uit het hoofd, Ellen?" Voor het overige doet hij zijn uiterste best om onbewogen toe te kijken. Ten slotte...

EDMOND: Het is goed, stop alles er maar terug in.

ELLEN: Je hebt me wat aangedaan, pa. Nu moet ik al die rommel er terug in proppen.

EDMOND: Ik heb een idee. Prop er een hoop rommel uit. Het grote voordeel is dat er dan plaats is voor nieuwe.

ELLEN: Soms heb je goede ideeën, pa. Doe ik. (*Glimlach*)

Ellen neemt een paar dingetjes weg, verscheurt ze en deponeert ze in de papiermand.

Intussen: licht: fade-out.

SCENE 11: Marleen.

* *De eettafel en de twee stoelen zijn weggenomen.*

* *Geroezemoes. Cafégeluiden, muziek...*

Op de verhoogde scène staat een cafétafel met twee stoelen. Op de tafel een prijslijst. Rechts zit Edmond. Hij heeft zijn jas, enz... niet uitgetrokken. Hij wacht tegen zijn zin. Rechts komt Marleen op. Ze is gehaast, komt naar het tafeltje en neemt links plaats. Edmond kijkt op zijn horloge.

MARLEEN: Sorry, Edmond, maar er kwam in laatste instantie nog een telefoontje dat niet kon wachten. (*Heeft intussen haar mantel, enz... op de stoel gehangen en neemt plaats*)

EDMOND: Ook een goede middag, lieve Marleen. Hoe gaat het? Het stoort toch niet, hoop ik, dat ik zes minuten en drieëntwintig seconden gewacht heb?

MARLEEN: (*Bekijkt hem met aandacht*) Edmond? Ben je ziek of zo?

EDMOND: Op mijn syndroom na, ben ik perfect in orde, dank je wel, Marleen. Ik heb deze winter niet eens met een verkoudheid te kampen gehad.

MARLEEN: Omdat je plots manieren hebt gekregen.

KELNER: (*Links op*) Mevrouw, meneer?

MARLEEN: Voor mij een koffie, graag. Edmond? 'n Gele limonade?

EDMOND: Een gele limonade. Alsjeblieft, ja.

KELNER: (*Gaat weg en roept*) Eén koffie! Eén limonade! Geel! (*Links af*)

MARLEEN: Wel? Ik heb niet de hele dag de tijd, moet je weten.

EDMOND: Ik wou je wat vragen.

MARLEEN: Wat scheelt er met Ellen?

EDMOND: Hoe weet jij dat ik je wat wou...

MARLEEN: Wij hebben een gemeenschappelijke factor, Edmond, en dat is ons Ellen. Ik denk niet dat ik anders zoveel geduld zou opbrengen om naar je te luisteren.

EDMOND: Dat is erg vriendelijk, Marleen. Mijn onafgewerkte vraag heb je intussen opgelost.

MARLEEN: Als ik het goed voor heb maak jij je zorgen over Ellen? Ik geloof mijn oren niet.

EDMOND: Blijven oefenen, meisje.

MARLEEN: Vertel op.

EDMOND: Ik heb naar mevrouw Leemans gebeld, de titularis van Ellen. Ik maak me zorgen. Ellen wordt gepest.

MARLEEN: Ik wou het er al eerder met jou over hebben, maar het huishouden, de drukte op kantoor... enfin, je weet wel hoe het er soms kan aan toe gaan.

EDMOND: Nee.

MARLEEN: Edmond, ons Ellen gaat doodgewoon niet graag meer naar school. Het is een heel werk om haar uit bed te krijgen. Als ik niet achter haar veren zit, komt ze te laat. Eerst kende ik de oorzaak niet, maar nu weet ik dat het te maken heeft met pesterij. Daar gaan ze op school eindelijk wat aan doen. Eindelijk!

EDMOND: (*Opgewonden*) Marleen, laat mij even iets zeggen. Het zit zo. Wanneer Ellen bij mij is, tijdens het weekend. Wanneer Ellen bij mij logeert, verblijft...

MARLEEN: Doe rustig aan en neem je tijd, dat je niet tilt slaat.

EDMOND: Ik dank je voor het begrip, Marleen. (*Kijkt naar links*) Ik veronderstel dat die koffie nog moet gebrand worden en de limonade geel gekleurd.

MARLEEN: Edmond...

EDMOND: Je weet dat ik aan mijn directie maandagvoormiddag vrij heb gevraagd om Ellen naar de bus te brengen. Wel, Ellen neemt maandagochtend de op één na vroegste bus. (*Marleen moet lachen*) Heb ik een mop verteld?

MARLEEN: Dat betekent dus dat jij er op je vrije halve dag even vroeg uit moet als jij.

EDMOND: Dat is het nadeel.

MARLEEN: Wel besteed. Je moet haar maar alleen laten gaan.

EDMOND: Marleen, ons Ellen is nog een kind en je kan niet voorzichtig genoeg zijn. Hoe dan ook, Ellen neemt de bus van negen voor half acht, terwijl de school pas om kwart voor negen begint. Neem vijfendertig, maximum...

KELNER: (*Op met het gevraagde*) Alsjeblieft.

EDMOND: ... veertig... (*Bekijkt de kelner en betaalt*) Ik trakteer, Marleen. Ik heb je uitgenodigd. (*Kelner af*) ...minuten voor de busreis en de wandeling van de halte tot de schoolpoort. Dan is Ellen ten vroegste om vier voor acht en ten laatste om één na acht ter plaatse. Dat betekent dat ze zowat drie kwartier te vroeg is op school.

MARLEEN: Je bent gek.

EDMOND: Dat weet ik.

MARLEEN: Nee, dat bedoel ik niet. Wat je daar vertelt kán gewoon niet.

EDMOND: Ik heb alles nauwkeurig berekend.

MARLEEN: Daar heb ik het niet over.

EDMOND: De cijfers kloppen.

MARLEEN: Edmond, wil je even naar me luisteren, alsjeblieft! Ik zeg je dat ik haar bijna uit bed moet sleu-ren! Of ga je soms aan mijn verstandelijke vermogens twijfelen?

EDMOND: Nee. Jij aan de mijne?

MARLEEN: Goed, ik weet dat je niet zit te liegen.

EDMOND: Ik heb een vermoeden waarom Ellen zo vroeg de bus neemt. Gezondheid. (*Drinkt*)

MARLEEN: (*Na pauze*) Edmond, je had een vermoeden waarom Ellen de vroegste bus neemt.

EDMOND: De op één na vroegste.

MARLEEN: Edmond, werk me niet op de zenuwen met je stomme gefemel over details! (*Pauze*)
Goed dan, de op één na vroegste.

EDMOND: Je bent boos, Marleen. Daar is niemand van gediend.

MARLEEN: Edmond, waarom neemt ze precies die bus? Je vermoeden!

EDMOND: Blijft een vermoeden. Zolang ik geen zekerheid heb. Ik moet eerst nog één en ander controleren.

MARLEEN: Ik sta weer tegen een muur te praten, hè...

EDMOND: Dan sta je verkeerd.

MARLEEN: Licht dan een tipje van de sluier op. Dát begrijp je toch?

EDMOND: Marleen, alsjeblieft. Ik ben leerkracht Nederlands. Eén klas van 4 lessen. Of was je dat vergeten? Ik hoop dat deze ontmoeting niet op ruzie uitdraait. (*Marleen verbijdt*)
Vermits je aandringt zal ik je tipje oplichten. Het heeft met pesterij te maken. Het meisje woont hier in de stad, niet waar jullie wonen.

MARLEEN: Sorry, Edmond. Wil je dat even herhalen?

EDMOND: Het meisje dat Ellen pest. Dat die hier in de stad woont. Niet waar jullie wonen. Daarom neemt Ellen de op één na vroegste bus. Om haar te ontlopen, want zij -dat meisje, niet Ellen- zit op de volgende bus, die van vijf voor acht. Dat is de bus die Ellen eigenlijk zou moeten nemen. Ik heb alles grondig gecontroleerd.

MARLEEN: En hoe weet meneer de rechercheur dat dat meisje precies op die bus zit?

EDMOND: Ellen neemt de bus dáárvoor, wat -zoals bewezen- absoluut onnodig is en omdat ze die bus neemt ken ik dat meisje van zien. Ik dacht zelfs dat zij van dezelfde bus stapte toen ik Ellen vrijdagavond ging afhalen. Dacht ik, want het regende dat het goot en zo was mijn zicht belemmerd.

MARLEEN: Je doet het prima, monsieur Poirot.

EDMOND: Kun jij nooit ernstig zijn, Marleen?

MARLEEN: Ik ben zelden zo ernstig geweest als nu. Het gaat om mijn dochter, weet je wel.

EDMOND: Onze.

MARLEEN: Goed dan, *onze* dochter. (*Zucht*)

EDMOND: Marleen, geloof me. Ik weet wat ik doe.

MARLEEN: Waar heb ik dat nog gehoord? (*Diepe zucht*)

EDMOND: Ik wil alleen maar het beste voor mijn dochter.

MARLEEN: Onze.

EDMOND: Marleen, heeft Ellen ooit een paar blauwe, gebreide handschoenen gedragen?

MARLEEN: Heb jij ze gevonden? (*Geen antwoord*) Ellen heeft me ooit verteld dat ze ze verloren had. Tijdje geleden, hoor. Op school, denk ik.

EDMOND: Ellen is verschrikkelijk nonchalant.

MARLEEN: Ze was erg op die handschoenen gesteld, want moeder had ze nog voor haar gebreid. Ik denk dat ze blij zal zijn.

EDMOND: Ellen of moeder?

MARLEEN: Edmond, alsjeblieft. Moeder is vier jaar geleden overleden.

EDMOND: Dat weet ik. Maar ik heb niet graag dat er tijdens een gesprek misverstanden ontstaan.

MARLEEN: (*Met een zucht*) Waar heb je die handschoenen dan gevonden?

EDMOND: Er zijn massa's blauwe, gebreide handschoenen op de wereld. Misschien zijn het haar handschoenen niet.

MARLEEN: Wat me zou verwonderen. Maar goed... Waar je ze gevonden hebt, vroeg ik.

EDMOND: Doet dat ertoe?

MARLEEN: (*Zucht*) Het doet er niet toe. (*Kijkt op haar horloge*) Edmond, ik wil dat dit opgelost geraakt. Ze moeten met hun poten van mijn kleine meisje blijven. Ik zweer je...

EDMOND: (*Sussend*) *Ons* kleine meisje, Marleen. Je bent weer te heetgebakerd. Neem misschien een slokje lauwe koffie, dat koelt af. Maar je hebt gelijk, er gebeuren allerlei dingen die niet kloppen. Doe het rustig aan en vertrouw me. Probeer jij daar bij jullie, met de school, de zaak vooruit te helpen. Als wij mekaar steunen, moet het lukken. (*Drinkt zijn limonade helemaal op en legt even zijn hand op haar hand*) Jij en ik, Marleen, samen zijn we ij-zer-sterk!

Black-out.

SCENE 12: de Reservering

Achtergrond: zachte muziek of muzak.

Op de verhoogde scène reserveert Edmond uiterst rechts aan het loket van het C.C. de Korenbloem zijn kaarten. We zien hoe Edmond, uiterst beleefd, vraagt wat hij nodig heeft, enz... Van de loketjuffrouw zien we alleen de handen, wanneer ze de helgele kaarten aanneemt en de gereserveerde kaarten overhandigt. We horen geen woord van de conversatie. Terwijl Edmond bediend wordt, komt Karen links op. Ze draagt de lange groene mantel met kap. Ze is in gezelschap van een jongeman van ongeveer vijftientig die een lange, zwarte jas draagt die open hangt, een lange sjaal en een rode wollen muts. De jongelui kunnen het kennelijk best met elkaar vinden. Bij de trap ziet Helen Edmond staan. Ze slaat vlug haar kap over het hoofd. Net op dat moment draait Edmond zich om. Samen met de jongeman die geen aandacht besteedde aan het gebeuren, gaat Helen de trap af en verdwijnt ze rechts vooraan. Edmond weet niet goed wat hij moet denken, stopt de kaarten in zijn binnenzak en daalt traag de trap af. Hij komt tot vooraan midden, kijkt langs waar de jongelui zijn verdwenen, gaat aarzelend terug naar boven en verdwijnt links.

SCENE 13: na de Voorstelling.

De verhoogde scène is de bar van C.C. de Korenbloem.

Geroezemoes van mensen na de voorstelling. Getinkel van glazen, enz...

Ellen zit aan een tafeltje te wachten. Er zijn drie stoelen. Op de stoel achter het tafeltje ligt haar gerief samen met dat van haar papa. Edmond op. Hij heeft een glas spuitwater, een glas gele limonade en een pakje chips mee. Hij loopt voorzichtig, want hij moet door de mensenmassa. Hij deponeert de glazen en het pakje op tafel, en gaat zitten op de vrije stoel. Edmond klinkt met zijn dochter. Ellen opent het pakje en eet.

ELLEN: *(Prettig)* Ik vond de postbode echt cool, pa. Omdat het zo'n grave gast was. Hij hield van even getallen en hij bezorgde de mensen alleen maar het goede nieuws. Het slechte nieuws kregen ze nooit te lezen. Echt goed gevonden.

EDMOND: *(Eerder tot zichzelf)* Stel je voor dat de postbode alleen maar goed nieuws bracht.

ELLEN: Misschien zou de wereld er dan veel beter uitzien.

Intussen is Hugo opgekomen en heeft hij zich, felicitaties in ontvangst nemend, een weg gebaad tot bij Edmond. Hij legt een stevige hand op Edmonds schouder.

ELLEN: Gefeliciteerd, Hugo. *(Ze geeft hem een hand)* Ik vond het bijzonder knap.

HUGO: Bedankt, Ellen. *(Tot Edmond)* En jij, ouwe jongen? Genoten?

EDMOND: *(Kijkt niet op)* Bijzonder lekker. Het is een merk dat ik niet ken.

ELLEN: Pa, alsjeblieft!

EDMOND: Hugo, jij hebt nog boeken van mij.

HUGO: Boekén? Eentje zal genoeg zijn, zeker? *(Lach)* 't Is goed, beste kerel, ik weet wat je bedoelt en ik bezorg hem zo vlug mogelijk terug. Beloofd. *(Tot Ellen)* Hij moet hem waarschijnlijk dringend uit het hoofd leren! Een geluk dat we je pa kennen! En hoe is 't voor de rest, meisje?

Hugo en Ellen zullen even met mekaar converseren, maar we horen niet wat ze zeggen.

EDMOND: Ik moest de postbode aan het lijntje houden. Ik wou dat hij bezorgd was om mij, want ik had ook wat meegemaakt. Dat laatste zei ik hem en hij bekeek me met kwaad in de ogen. Toch moest hij het slechte nieuws bezorgen. Daar dienen postbodes tenslotte voor. Met elke seconde die ik hem aan de praat hield, kon een paar mensen even langer gelukkig zijn vóór het slechte nieuws beslag zou leggen op de rest van hun leven.

Intussen is Hugo vertrokken. Ellen hoort hoe haar vader weer in zichzelf zit te praten.

ELLEN: Pa, je bent weer in jezelf aan 't praten. *(Geen reactie)* Je kon toch minstens tegen Hugo gezegd hebben...

EDMOND: Ik moet even weg. Excuseer.

Edmond gaat de trap af. Het toilet is vooraan rechts. Het volgende gebeurt op hetzelfde moment:

1) *Bij de deur van het toilet komt een dame naar buiten, net als Edmond naar binnen wil. Het is Anne. Ze heeft korte, blonde haren. Over haar schouders heeft ze een blauwe sjaal gedrapeerd. Edmond is hoffelijk en laat haar voor gaan. Hierdoor zijn de twee verplicht mekaar even aan te kijken. Er is een vage blijk van herkenning. Edmond aarzelt alvorens naar binnen te gaan. Anne gaat de trap op en verdwijnt.*

2) *Helen komt boven links op en ziet Ellen zitten. Ze grijnst en gaat naar haar toe. Ze fluistert vlug iets in haar oor. Ellen schrikt. Helen onmiddellijk af. Ellen is boos. Ze trekt haar jas aan, neemt het gerief van Edmond en gaat bij de trap staan wachten.*

* Anne en Ellen kennen mekaar niet.

* Anne en Helen zien mekaar niet op de verhoogde scène.

Zodra Anne af is komt Edmond vooraan rechts op. Hij schijnt over iets in te zitten, begeeft zich richting trap, maar kijkt nog eens om naar de plaats waar hij de dame ontmoette.

ELLEN: (Gaat naar Edmond) Ik wil weg, pa. Ik voel me niet goed en ik heb mijn maandverband vergeten. (Ze duwt zijn jas in zijn armen)

EDMOND: Ja, maar... Ik heb mijn lekkere, gele limonade nog niet volledig opgedronken.

ELLEN: Je krijgt er thuis een nieuwe. Kom, we zijn weg. (Daalt de trap af)

EDMOND: Ik heb daarvoor betaald, hoor.

ELLEN: Pa... Alsjeblieft! Het is dringend!

EDMOND: Heb je de programmabrochure niet vergeten? Het is echt belangrijk.

ELLEN: In je binnenzak. Kom voort.

Ellen stapst door. Edmond volgt, terwijl hij vlug controleert of de brochure wel in zijn zak steekt.

Licht uit op verhoogde scène, weinig licht in de huiskamer.

De tafel en de drie stoelen worden weggehaald. De jassen ook.

Edmond en Ellen zijn thuis. Ellen zit in de tweezit. We horen een film, we zien het geflikker van het scherm. Edmond op. Hij gaat in zijn zetel zitten. Pauze.

EDMOND: Ik hoop dat alles in orde is met je gezondheid.

ELLEN: Waarom zou alles niet in orde zijn met mijn gezondheid, pa?

EDMOND: Je moest plots weg. (Geen reactie) Jij blijft altijd graag napraten. Je had van de voorstelling genoten en je had het naar je zin in de bar van de Korenbloem.

ELLEN: (Bitsig) Misschien heb ik je vergeten te zeggen waarom ik weg wou...

EDMOND: Dat heb je niet. (Korte pauze) Ik maak me zorgen.

ELLEN: Pa, alsjeblieft, jij altijd met je *zorgen!*

EDMOND: Ik heb niet gezien dat je je bent gaan ver-*zorgen*. Je bent naar het toilet gegaan en daarna ben je hier komen zitten en heb je televisie gekeken. En je zit er nog. Het is intussen vierentwintig uur en zeventien minuten laat geworden.

ELLEN: Ik ben toch naar het toilet gegaan...

EDMOND: Je maandverband ligt altijd in je kamer, nooit in het toilet.

ELLEN: (Kleintjes) Ik ben toch naar mijn kamer gegaan...

EDMOND: Nee, Ellen. Je bent komen zitten. En je keek televisie. Herhaling. Je ongesteldheid is niet de reden waarom je weg wou. We weten allebei dat er een andere reden is.

ELLEN: Pf... Dat zijn mijn zaken...

EDMOND: Niet als er een derde bij betrokken is. Daarmee bedoel ik een tweede persoon. En dat ben ik. Ik was namelijk graag gebleven.

ELLEN: Ja, je lekkere, gele limonade staat nog op je te wachten.

EDMOND: Je weet best dat het zinloos is om van onderwerp te veranderen.

ELLEN: *(Bitsig)* Wat kan je dat allemaal schelen?

EDMOND: Bijgevolg geef je toe dat er een andere reden was.

ELLEN: Goed, ik geef het toe. Alleen omdat jij zo'n pitbull bent! Tevreden?

EDMOND: Bijna. *(Pauze)*

Edmond zet de tv uit. Pauze. Er rolt een traan over Ellens wang.

ELLEN: Ze kwam naar me toe, toen jij naar het toilet was. Ze kwam naar me toe en ze zei dat ik een lelijk ros konijn was. Zo gaat het altijd. Ze bekijken je alsof je een kruipdier bent of ze fluisteren iets in je oor waardoor je je voor de rest van de dag ziek voelt. *(Pauze)* Ik dacht dat we samen een toffe avond gingen beleven, maar zij moest hem zo nodig verknallen.

EDMOND: Dat meisje woont hier in de stad. *(Geen reactie)* Je probeert haar te mijden. Door 's maandags de op één na vroegste bus te nemen. *(Ellen schokschoudert)* Waarom probeer je haar dan vrijdagavond niet te mijden door een latere bus te nemen?

ELLEN: Wat voor een drama zou jij niet maken als ik ook maar één seconde te laat kwam voor het eten.

EDMOND: *(Geen reactie)* Jullie kennen mekaar. Jullie gaan naar dezelfde school. Jullie zitten in dezelfde klas. Jullie nemen vrijdagavond dezelfde bus naar hier. Een rood boekje, een gele portefeuille... En dan nog dit.

Edmond gaat naar zijn bib, trekt een lade open, neemt het pakje met de blauwe handschoenen en sluit de lade. Hij legt het pakje in Ellens schoot. Ellen opent het.

ELLEN: Waar komen die vandaan?

EDMOND: Die lagen voor de deur. Iemand belde, ik ging openmaken, maar er was niemand. Wel iets. Dit pakje.

ELLEN: Maar, pa, die zijn vorig jaar verdwenen uit mijn locker. Wat zeg ik? Gepikt, ja!

EDMOND: Uit je locker... Wanneer?

ELLEN: Dat weet ik niet meer. Er wordt zoveel gepikt op school. Maar ik ben wel blij dat ik ze terug heb. Oma heeft ze nog voor mij gebreid. Wat raar... Het is de tweede keer dat ik iets terugkrijg.

Ellen hoort de volgende repleik niet. Ze is blij met haar handschoenen bezig.

EDMOND: Geel, blauw... én rood. Rood kwam ook terug. Eigenaardig... Er zijn ook gele toegangskarten, een rode muts en een blauwe sjaal...

ELLEN: Pa.

EDMOND: Hm?

ELLEN: Bedankt.

Ze staat op, komt Edmond een flinke knuffel geven en neemt opnieuw plaats.

EDMOND: Ze heten Stefanie De Mey en Karen Geerts.

ELLEN: Hoe weet jij dat, pa?

EDMOND: Je mama en ik willen dat je gelukkig bent, zowel op school als daarbuiten.

ELLEN: Bedoel je dat jij en mijn ma...

EDMOND: Maak je vraag gerust af.

ELLEN: Wel ja... Dat jullie achter de schermen hebben zitten konkelfoezen en samenzweren?

EDMOND: We hebben er met onze neus zitten in porren. En ik heb een praatje gemaakt met mevrouw Leemans.

ELLEN: *(Glimlachje)* Misschien is het beter zo, pa.

EDMOND: Ga je nu een vreselijke scène maken?

ELLEN: Wat voor slechte dingen jij al niet over me denkt. *(Nieuw glimlachje)* Ik voel me opgelucht. Trouwens, Boze Marleen komt vroeg of laat toch alles te weten. Tenzij het een geheim blijft voor ons alleen.

EDMOND: Maar een gedeeld geheim is geen echt geheim meer, meisje. Dat weet je toch.

Ellen lacht en doet alsof ze haar mond met een ritssluiting sluit.

EDMOND: *(Lacht en doet hetzelfde)* Ellen, dat meisje Helen met de H vooraan en één enkele L in het midden van wie ik je vorige zondag heb gevraagd of je haar kende... *(Ellen wil hem onderbreken, maar hij steekt de hand op)* Laat me uitspreken, Ellen. Was dat het meisje dat je aangesproken heeft na de voorstelling?

ELLEN: Karen Geerts.

EDMOND: Geerts... Hoe ziet ze eruit?

ELLEN: Gewoon... Ze is zowat even groot als ik en ze heeft halflange blonde haren.

EDMOND: Draagt ze een bril?

ELLEN: (*Geeuwt discreet*) Nee.

EDMOND: Roken?

ELLEN: Hoe dikwijls werd ze al niet betrapt? Hoeveel strafstudies heeft ze al niet gekregen? Pa, dat mens kent geen grenzen. Stefanie evenmin, trouwens.

EDMOND: Ellen, die Stefanie? Hoe is die?

ELLEN: Die gedraagt zich redelijk normaal als Karen niet in de buurt is. Ze verzamelt het liefst van al jongens.

EDMOND: Op foto?

ELLEN: (*Lacht*) Niet alleen op foto, pa.

EDMOND: (*Denkt na*) Ellen, hebben de kapitein en de postbode je kunnen overtuigen?

ELLEN: De postbode was gaaf, maar goed getikt. De kapitein was gemeen. (*Geeuwt discreet*)

EDMOND: Dat was Hugo. Is Hugo gemeen?

ELLEN: Hugo? (*Lachje*) Bijlange niet, die loopt alleen maar hoog op met zichzelf!

EDMOND: Maar hij blijft Hugo. Uitgenomen wanneer hij een rol speelt. (*Eerder tot zichzelf*) Iemand speelt een rol. Ik denk dat die het als actrice ver zou schoppen. Ellen, is Karen Geerts dikwijls ziek?

ELLEN: Iedereen is wel eens ziek. (*Ze maakt aanhalingstekens in de lucht*)

EDMOND: Is Karen Geerts *dikwijls* ziek? vroeg ik.

ELLEN: Iedereen zegt dat Karen brost, maar niemand durft openlijk commentaar geven, want zij komt het zó te weten. Ze levert haar bewijzen van afwezigheid netjes in en alles is in orde. Ze schrijft ze waarschijnlijk zelf. Ook die van de dokter.

EDMOND: Dat kan toch niet, Ellen. Hoe geraakt ze aan die documenten?

ELLEN: Dat zou jij beter moeten weten dan ik. Jij houdt toch de afwezigheden bij? Als je eens wist! Ik denk niet dat jullie beseffen wat er achter je rug allemaal gebeurt. (*Geeuwt*) Sorry voor vanavond, pa. (*Recht*) Maar nu kruip ik erin. Ik val omver.

EDMOND: Je had misschien nog een kleinigheid moeten eten. Jammer dat we niet naar de frituur aan het station zijn geweest.

ELLEN: Zorg jij maar dat je niet zoals gewoonlijk in slaap valt in je zetel. (*Zoen*) 't Was toch een fijn stuk, pa. Bedankt. Slaapwel, pa. (*Naar boven en af kamer*)

EDMOND: Slaapwel, meisje. (*Alleen*) Ze heet Karen, draagt wellicht lenzen en ze rookt, maar ze heet ook Helen, draagt een bril en rookt niet. Helen heeft me nooit haar achternaam

gezegd. Geerts... Jan Geerts. Dan zijn ze een tweeling, het kan niet anders. (*Denkt na*) Nee, geen tweeling. Onmogelijk. Helen zei dat ze een broer had, geen zus. Wat deed die broer trouwens in De Korenbloem toen ik de kaarten ging reserveren? Maandag weet ik meer over Stefanie en Hugo. Maar wat heb ik in 's hemelsnaam met heel die affaire te maken? Wanneer sla ik tilt?

Black-out.

SCENE 14: het Kerkhof.

Een witte bank op de verhoogde scène.

Ellen en Edmond op. Edmond draagt een emmer met een handborstel, vod, schoonmaakproduct.

Ellen gaat zitten en blaast uit. Ze doet haar muts af, knoopt haar sjaal los en opent haar jas. Edmond komt naast haar zitten.

ELLEN: Oef! Ik heb het er warm van gekregen.

EDMOND: Ik ben blij dat het graf van mama en papa eindelijk is schoongemaakt.

ELLEN: Als je Ellen niet had... Vergeet niet van de week een pot chrysanten te kopen, pa.

EDMOND: Beloofd. (Pauze) Heb je geen zin om een dagje langer te blijven? We hebben nu toch een week vrij.

ELLEN: Nee, pa... Hm... Wat een heerlijk weer. De lucht is tintelend fris. (*Ademt diep in*)

EDMOND: Ik denk niet dat het vandaag nog zal regenen.

ELLEN: Ik denk van wel. (Pauze) Er is wel degelijk maar één rood boekje, hé pa?

EDMOND: Je hebt gelijk, meisje. Er is maar één rood boekje. Eén maar.

ELLEN: Ik vraag me af hoe het bij jou terecht is gekomen als het van mij werd gepikt.

EDMOND: Precies dertien dagen geleden werd er gebeld. Er stond een meisje voor de deur en ze bracht me dat rode boekje. Dat was Helen met een H en één L.

ELLEN: Karen. En dat was het dan? Hallo, zeg. Ik heb hier een tof rood boekje voor u. Da-ag! Tot de volgende keer.

EDMOND: Je moet me wel de kans geven om te vertellen, Ellen. Ik heb haar binnengelaten. Ze is gaan zitten, ze heeft me het boekje geschonken en ze heeft lekkere, gele limonade gedronken die ik haar vriendelijk heb aangeboden.

ELLEN: Dat had ik zelf ook kunnen verzinnen. En waar had ze dat boekje volgens haar dan vandaan gehaald?

EDMOND: Uit een kast op zolder.

ELLEN: Dat zal wel. Je hebt dus niet de hele waarheid verteld, toen je beweerde dat je er zeker van was dat er twee boekjes waren?

EDMOND: Ze zei dat iedereen op zolder zo'n kast met oude spullen heeft.

ELLEN: Geef alsjeblief antwoord op mijn vraag, pa.

EDMOND: Ik heb niet gezegd dat ik zéker was dat er twee rode boekjes waren. Ik was zo in de war dat ik op een bepaald ogenblik dácht dat ik er zeker van was. Iedereen kan zich vergissen.

ELLEN: (*Zucht*) Zo kunnen we nog uren doorgaan. Goed. Discussie gesloten. Ze heeft toch nóg wat gezegd? Je zit mekaar toch niet de hele tijd stomweg te bekijken of zo?

EDMOND: Nee. Ze vertelde.

ELLEN: Waarover?

EDMOND: Over wie. Over haar papa. Die overleden is. Het rode boekje was een geschenk. Omdat het de verjaardag was van haar papa. De echte. Of toch ongeveer, want de juiste datum heeft ze niet gezegd.

ELLEN: Sorry, pa. Ik kan echt niet meer volgen.

EDMOND: Het was zo. Als ik haar papa was dan kende ik niet eens de datum van mijn eigen verjaardag. (*Lacht*)

ELLEN: Ik geef het op...

EDMOND: Het was raar, Ellen. Helen zei dat ze contact met mij zocht omdat ik haar papa was.

ELLEN: Wat voor gekkenpraat is dit nu weer? Sorry, pa. Je bent niet gek. Dat weet ik. De vraag is of zij het niet is, want als het waar is wat je daar vertelt...

EDMOND: (*Steekt wijs- en middenvinger op*) Ellen, ik zweer...

ELLEN: ... dan is die meid goed gek. In feite wist ik dat al.

EDMOND: ... dat ik de waarheid spreek. Ze toonde me een foto van haar papa en die persoon leek op mij. Ik vond dat raar. Omdat ik die persoon niet was, maar dan toch wel.

ELLEN: Je zei dat het een foto van haar vader was.

EDMOND: Ja, maar hij leek op mij alsof ik het zelf was. Dat was het eigenaardige. Hij is overleden, want hij kwam om door kou en ontbering. En van haar moeder zei ze dat die rookt en een onmenselijk leven heeft en geen klap uitvoert. En van haar broer zei ze dat hij ver van hier woont. Zo zit haar familie in mekaar.

ELLEN: En jij gelooft dat allemaal?

EDMOND: Ja, maar ik snap het niet allemaal.

ELLEN: Jou maken ze toch wijs wat ze willen, pa. Jij vergeet één ding: dat die meid liegt dat het gedrukt staat. (*Pauze*) Wat heb jij dan geantwoord op al die onzin?

Edmond vraagt een adempauze en steekt twee vingers als een V omhoog. Ellen wacht even voor ze, duidelijk articulerend vraagt:

ELLEN: Welke was jouw reactie, pa, toen ze zei dat ze wou dat jij haar vader was?

EDMOND: Ze zei niet dat ze het wou. Ze zei dat ik haar vader wás.

ELLEN: (*Zucht*) Goed dan. Wás. Volgens haar wás je haar vader. Hoe heb je daarop gereageerd?

EDMOND: Dat heb ik niet écht, Ellen. Ik heb mijn antwoord eerder handig gesuggereerd. Ik wist niet hoe het meisje zou reageren bij een eventuele afwijzing. Misschien zou ik haar erg onblij hebben gemaakt. Ik heb niet graag dat gewone mensen onblij zijn. Bovendien was ik benieuwd wat er zou gebeuren als ik toezegde. Dat was een spannende element, begrijp je.

ELLEN: Je hebt dus niet durven weigeren. En jij vindt dat allemaal evident? In plaats van haar gewoon de deur uit te gooien! (*Edmond maakt een gebaar van onmacht*) Het is frisjes aan het worden. (*Sluit haar jas, zet muts op, enz...*) En wat heeft Karen daarna gedaan?

EDMOND: Helen. Niets. Ze zei dat ze naar huis ging. Maar dat heb ik niet gecontroleerd.

ELLEN: Ik weet niet wat dat schepsel van plan is, maar die onzin moet stoppen.

EDMOND: Dat is een goed idee. Laten we het samen bespreken. (*Legt zijn hand op de hare*) Jij en ik, meisje. Samen zijn we ij-zer-sterk.

ELLEN: Luister, pa. Eerst en vooral wil ik dat het rosse konijn voorgoed. Voor-goed! Want ik kan er niet meer tegen. Dat kan alleen als mijn liefste pappie één en ander toegeeft. En om jou te overtuigen heb ik minstens de rest van de dag nodig.

EDMOND: Je kan een dag langer blijven.

ELLEN: Nee. Maar ik kan deze week wel een dag vroeger komen. We spreken af voor nu donderdag. Tegen het avondeten. Als jij het niet vergeet.

EDMOND: Ik noteer het meteen. (*Haalt zijn zakagenda en een balpen uit zijn binnenzak en noteert*) Don-der-dag. El-len. A-vond-eten. Zes uur. Zo.

ELLEN: Je zorgt voor iets lekkers. En je nodigt Karen uit, of Helen, als je dat liever hoort.

EDMOND: Moet ik haar ook vragen?

ELLEN: Ja, zeg, pa. Zonder haar heeft het toch geen zin! Maak je geen zorgen. Ik heb mijn plannetje. (*Heel in de verte horen we de donder*) (*Ze staat op en steekt de hand uit*) Wat heb ik gezegd? Daar heb je 't al. Kom, we praten thuis verder. Maar ik zeg je wel op voorhand: ik wil geen *meterslange* discussie. (*Af*)

Edmond steekt zijn agenda weg en voelt dat er nog iets in zijn binnenzak zit. Hij haalt het eruit. Het is de programmabrochure van het toneelstuk.

EDMOND: *(Mompelt)* Programma... toneel... Was ik helemaal vergeten! *(We horen gedonder)*

ELLEN: *(Achter)* Pa, kom je! Als je liever nat wordt!

EDMOND: Nee, ik word niet liever nat! *(Neemt het gerief mee en gaat af)*

Het onweer barst los.

SCENE 15: Jonathan.

Edmond is alleen thuis. Het regent. Hij zit in zijn zetel en leest de programmabrochure.

EDMOND: Gregory Wouters: postbode... Knap. Mag nog meespelen. Die jongen met zijn zwarte jas en zijn rode muts. Ik dácht dat ik hem al eerder had gezien. Wouters... Geerts... Kan niet. Kan de broer van Karen niet zijn. Hij is evenmin een rood probleem... *(Leest)* De brandweercommandant werd vertolkt door Maarten Bolleyn. Anna... Het is voor haar dat Hendrik VIII Greensleeves zou geschreven hebben. Ik wil het nooit meer horen. *(Op de achtergrond horen we hoe het nummer de regen stilaan overstemt)* Anna... Anne... Waar heb ik de naam gezien? *(Zoekt met zijn vinger in de tekst)* Toneelmeester: Anne Dusseaux. *(Recht)* Een blauwe sjaal... maar geen blauw probleem. *(De muziek zwelt aan)* *(Edmond komt naar voor)* Het heeft geijzeld. De weg is spekglad. De wagen wil niet stoppen! *(Roept)* Jonathan!

Terwijl Edmond praat verschijnt op het scherm de tekst van blz. 70.

EDMOND: Ik kan de voortdurende fluisteringen in mijn binnenste niet langer het zwijgen opleggen. *(Pauze)* Een straaltje bloed, roder dan je haren liep uit je oor. Een donkere vlek op de jas die de postbode onder je hoofdje had geschoven. Ik wou dat de postbode bij ons bleef. Je had het zo koud, Jonathan. Zo verschrikkelijk koud. Niets of niemand kon je verwarmen. *(Pauze)* Je broer heet Jonathan, niet Johan. Er was nooit contact. Hij was al geweest toen jij nog niet was. We moeten spreken. Ik nodig je uit, Karen. Donderdag. *(Alsof hij wakker schiet)* Nu moet ik weg. Hugo! Onmiddellijk!

Greensleeves zwelt aan.

Black-out op de scène.

Scherf leeg. Een paar seconden sneeuw, met het ritselende geluid. Dan volledige black-out.

*nu
in mijn
hoofd klinkt
een wonderlijke
melodie zij herhaalt
zich aaneenrijgend met
zichzelf dezelfde woorden*

*greensleeves was all my joy
greensleeves was my delight
greensleeves was my heart of gold
and who but my lady greensleeves*

*ik hou van je
zachte klanken
die op en neer
deinen in mijn hart*

*alas my love you do me wrong
your vows you ve broken like my heart*

*Ik blijf je horen de hele tijd ik zit gebogen
achter het wiel ik vind je zo ontzettend
mooi ik kan je niet loslaten me niet
concentreren je leidt me af tot
ik geen aandacht meer heb
voor het belangrijkste
tot ik in een klap*

SCENE 16: Hugo.

** De muziek stopt abrupt. Volle licht op hetzelfde moment.*

** Het is volop dag.*

Op de verhoogde scène zien we Edmond met de fiets. Hij is buiten adem. Hij moet even recupereren eer hij van de fiets stapt en de trap afdaalt. We horen een winkelbel. Zachte achtergrondmu-

ziek. De huiskamer van Edmond is nu de fotostudio van Hugo. Edmond loopt als op een donsden. Hij wacht en kijkt nieuwsgierig rond. Hugo op.

HUGO: Ja? ... Oh, ben jij het? Wat kan ik voor je doen, beste kerel? Zeg maar niets. Je komt je boek halen. Wordt meteen voor gezorgd! (Af)

Edmond blijft verweesd achter en weet niet wat doen. Tot Hugo opnieuw verschijnt met het boek.

HUGO: Hier zo, beste kerel, het gevraagde rekwisiet. (Edmond onderwerpt het boek aan een nauwkeurig onderzoek) Je gaat het hier toch niet uit het hoofd leren? (Lach) En? Wat vond je van de voorstelling? Prachtig of schitterend? Eerlijk zeggen.

EDMOND: Hugo, wie was jullie toneelmeester?

HUGO: Je bent toch niet alleen naar de rekwisieten komen kijken, hoop ik?

EDMOND: Ik vraag het maar gewoon, Hugo.

HUGO: Allee, vooruit... Als je 't dan toch per sé wil weten... Anne heet ze. 'n Weduwe, denk ik. Ze woont ergens in de buurt van het rustoord. Een aanwinst voor de groep, echt waar. Inzet voor tien.

EDMOND: Hugo, woont die mevrouw al lang in die buurt?

HUGO: Eén jaar, twee... Weet ik het... Weet je wat in onze groep ontbrak? Drie dingen. Eén: iemand die verantwoordelijk is voor...

EDMOND: Hugo, Hugo! (Steekt twee vingers de hoogte in en vraagt om een adempauze) Excuseer, Hugo, maar ik heb je hulp nodig. Ik denk dat jij de enige man bent die me uit de nood kan helpen. Misschien zelfs de enige man op de hele wereld.

Hugo bekijkt hem even en schiet dan in een lach zoals we het nog nooit eerder hoorden.

HUGO: Ik zeg het nog; jij bent een onverbeterlijke grapjas! Vent, toch. Niet te doen...

EDMOND: Hugo, bestaat er papier om foto's af te drukken om ze er oud te doen uitzien? Ik bedoel, papier dat de foto er ouder doet uitzien dan hij in werkelijkheid is?

HUGO: Jongen, in de wereld van de fotografie is alles mogelijk.

EDMOND: Ik wist het. Het was geen oude foto.

HUGO: Wat?

EDMOND: Hugo, zou het kunnen dat jij in staat bent om het hoofd van de ene foto over te plaatsen naar de schouders van de andere foto?

HUGO: Je bedoelt op foto het hoofd van één persoon op de schouders van een andere persoon plaatsen?

EDMOND: Zoiets bedoel ik, Hugo. Excuseer dat ik me ietwat onnauwkeurig heb uitgedrukt.

HUGO: Luister, er bestaat een computerprogramma waar je alle kanten mee op kan. De dag van vandaag kan je als professional in de wereld van de fotografie niet meer zonder.

EDMOND: En jij hebt dat computerprogramma in huis.

HUGO: Natuurlijk heb ik dat computerprogramma in huis, slimme! Ik ben ook een professional. (*Toont met een weids gebaar de winkel*) Heb jij dat nog niet gemerkt? En je hebt toch de foto's gezien die ik in ons programmaboekje heb gezet? Mensen toch...

EDMOND: Die waren bijzonder geslaagd. Maar, Hugo... Ik vroeg me af... Zouden jonge mensen zich een dergelijk programma kunnen veroorloven?

HUGO: Als die jonge mensen een rijke sponsor hebben, waarom niet? Luister, met dit programma manipuleer je foto's zoals je wilt. Het heet fotoshoppen. Al van gehoord?

EDMOND: Misschien. Maar ik ken dat niet.

HUGO: Je kan er gezichten jonger mee maken, door vlekjes en rimpels te camoufleren. Je kan zelfs stukjes huid transplanteren. Best boeiend, want dan ben je geen kunstenaar meer, maar een plastische chirurg. Zo voel ik het tenminste aan. En je kan inderdaad, zoals jij vroeg, hoofden van lichaam laten veranderen. Dan moet je heel nauwkeurig te werk gaan en rekening houden met de lichtinval. Als de lichtinval van de romp niet overeenkomt met die van het hoofd, dan ben je natuurlijk verkeerd bezig. Je kan zelfs van Olijfje een echte Pamela Anderson maken, als je begrijpt wat ik bedoel.

EDMOND: Nee.

HUGO: Doet er niet toe. (*Hij neemt plaats aan het bureau*) Kom even kijken. (*Edmond komt bij hem staan*) Dan krijg je van mij een gratis snelcursus fotoshoppen. Let op... Enkel en alleen omdat jij het bent! (*Lach*)

Licht: fade out.

SCÈNE 17: Anne Dusseaux.

Lege scène. Op het scherm verschijnt een e-mail.

Van: amiga&co@hotmail.com	Aan: edmond.goyens@skynet.be
Onderwerp: Mijn dochter Karen.	

Meneer Goyens,

Onze toevallige ontmoeting na de toneelvoorstelling deed een belletje rinkelen. Herinneringen die misschien beter verborgen waren gebleven werden opgeroepen. Ik heb het er altijd erg moeilijk mee gehad dat u niet in staat was om mijn lieve Jonathan te helpen. Met mijn verstand weet ik dat u geen schuld hebt aan zijn dood. Evenmin als de postbode die zijn jas onder het gebroken hoofdje van mijn jongentje heeft gelegd. De enige schuldige ben ik, want ik zond mijn zoontje van zeven die fatale ochtend in het donker naar de krantenwinkel om sigaretten. Geloof me meneer Goyens, ik heb het mezelf nog steeds niet vergeven.

Ik leg even uit hoe ik u heb teruggevonden. Ik vond in de kamer van mijn dochter Karen een aantal voorwerpen die haar onmogelijk konden toebehoren. Karen moest bekennen dat ze die van haar medeleerlingen had. Omdat ik eiste dat alles aan de rechtmatige eigenaars werd terugbezorgd moest Karen tenslotte bekennen dat het paar blauwe handschoenen toebehoorde aan Ellen Goyens, een meisje uit haar klas. Uw adres zoeken was een kleine moeite. Daarop heb ik u de handschoenen discreet terugbezorgd.

Karen heeft tenslotte toegegeven dat ze u kende. Ik wou graag weten wat haar bedoeling is, maar ze weigert verder iets te zeggen.

Het is absoluut noodzakelijk dat ik met u van gedachte wissel. Kunt u mij helpen? Wilt u mij via deze weg een antwoord bezorgen?

Hoogachtend,

Anne Dusseaux.

Het publiek krijgt de nodige tijd om de tekst rustig te lezen. Intussen klinkt Greensleeves.

Daarna fade-out scherm.

SCÈNE 18: Karen.

Een gedekte tafel voor twee personen. Spaghettikompen, geraspte kaas, enz...

De foto van Ellen ligt nog steeds op het bureau.

Zodra acteur Edmond de tijd heeft gekregen om voor zijn pc te gaan zitten gaat het licht langzaam aan. We zien dat hij van plan is om het bericht van Anne Dusseaux te beantwoorden. Hij heeft de

aanspreking "Geachte Mevrouw," getypt als de bel gaat. Hij kijkt op. Pauze. De bel gaat voor de tweede maal. Edmond staat op en gaat naar de vestibule. Het pc-scherm verdwijnt.

EDMOND: (Achter) Dag, Karen. Kom binnen.

KAREN: (Idem) Dag, pa.

EDMOND: (Idem) Je ziet er goed uit, Karen. Ben je genezen?

KAREN: (Idem) Ik voel me opperbest.

EDMOND: (Idem) Zal ik je jas weghangen, meisje?

KAREN: (Op. Ze draagt de groene mantel, sjaal...) Nee, liever niet. Het is hier fris.

EDMOND: (Op) Dan zet ik de verwarming meteen een paar graden hoger.

KAREN: Dat hoeft niet. Het gaat zo ook wel.

Edmond doet het toch. Intussen neemt Karen plaats in de tweezit.

EDMOND: Bedankt dat je bent ingegaan op mijn uitnodiging om eens lekker te komen eten. Je bent wel vroeg.

KAREN: Zal ik teruggaan?

EDMOND: Zeker niet. Ik moet alleen... Ik had lekkere spaghetti voorzien. Dat appreciëren jongelui meestal toch. Ik moet alleen... de saus opwarmen.

KAREN: Het is me om het even. Ik heb toch geen honger.

EDMOND: Je had vorige keer een mooie jas aan. Een blauwgrijze.

KAREN: Vorige keer?

EDMOND: Negentien dagen geleden. Toen je voor 't eerst op bezoek kwam.

KAREN: Ik vind niet dat ik die jas vanavond moest aantrekken. Ik vind dat deze jas me vanavond beter staat.

Edmond zorgt dat hij in de buurt van zijn pc terechtkomt.

EDMOND: Twee keer.

KAREN: (Recht en gaat zijn richting uit) Pardon?

EDMOND: Je gebruikt sommige woorden twee keer. (Legt zijn hand op de muis)

KAREN: Wat ga je doen, pa? (Ze komt aan de achterzijde van de pc terecht)

Karen kijkt hem aan. Edmond buigt voorover en bekijkt zijn hand. Edmond klikt en Karen trekt de kabel uit de pc.

KAREN: Oeps! Sorry, pa. Ik vrees dat je hem helemaal opnieuw zal moeten opstarten. Stom, hè? (*Edmond maakt ultrakorte ja-knikjes met het hoofd*) Ik dacht dat je voorover ging stuiken. Ik wou je tegenhouden en daarom trapte ik per ongeluk op de kabel. (*Toont de kabel*) Waarschijnlijk stak hij er al losjes in. (*Ze legt de kabel op de grond en komt naar Edmond*) Misschien is het beter dat je hem even laat rusten. Vind je ook niet?

EDMOND: Misschien vind ik dat wel.

KAREN: (*Ze neemt de foto van Ellen voor Edmond het haar kan beletten*) Familie? (*Edmond krijgt het bijzonder lastig*) (*Ze giechelt*) Wie is die schoonheid? Mag ik haar misschien niet leren kennen?

EDMOND: Wil je iets drinken?

KAREN: Die heeft haar papa nog. De mijne heeft me in de steek gelaten.

EDMOND: Ik heb lekkere, gele limonade.

KAREN: (*Schatert*) Heb ik je dat niet verteld?

EDMOND: Ik zou je nooit in de steek kunnen laten, Karen. Dat ligt niet in mijn aard.

KAREN: Dat weet ik, pa. Die aard van jou laat zoiets niet toe. (*Slentert naar de zetels*) De vraag is of je 't ook echt meent. (*Pauze*) Wie is je *liefste* dochter? Zij of ik?

EDMOND: (*Direct*) Allebei!

KAREN: Dat kan niet.

EDMOND: Dat kan wel. Meisjes zijn altijd lief. Behalve als ze krengig of spokig doen. (*Karen schatert*) Ik heb mijn woord gegeven vóór de geboorte van Ellen en achttien dagen geleden heb ik ook mijn woord aan Helen met een H en één L gegeven. Ik denk dat ik iets in die aard heb gedaan. Ik ben nu te zeer in de war om me elk detail te herinneren.

KAREN: Helen is een stomme trut en ik vind het niet mooi van je dat je me nooit gezegd hebt dat je al een dochter had.

EDMOND: Je hebt het me nooit gevraagd. Stom cliché.

KAREN: (*Lacht*) Vond je het niet belangrijk genoeg?

EDMOND: In het begin dacht ik dat je onze ontmoeting opvatte als een grapje.

KAREN: Zie ik eruit als een grappenmaker?

EDMOND: Nee. Ik zei: in het begin. Héél in het begin. Er is dus spaghetti. Nu weet ik dat je het meent. Je hebt het misschien geraden door die typische aarden kommen. Ik ga je een geheim toevertrouwen. Het is echt geen moeite, het is zó klaar. Ik heb altijd van een tweede dochter gedroomd, maar het is er door omstandigheden nooit van gekomen. Heb je ze graag pikant of zacht? Daarom was ik blij dat jij je aanbood. Daarom heb

ik allerlei sausjes in voorraad. Bovendien durf ik nooit iemand iets te weigeren. Bovendien zijn ze allemaal erg lekker. Omdat ik het onbeleefd vind van mezelf en vervelend voor de persoon in kwestie. Bijzonder lekker, al zeg ik het zelf.

KAREN: Toch blijf ik het niet mooi van je vinden.

EDMOND: We verliezen onze tijd.

KAREN: Wat?

EDMOND: We verliezen onze tijd. We zeggen alles twee keer. Ik zelfs ook. Je wist het al.

KAREN: (*Sluw*) Wist ik het al?

EDMOND: Waarom zei je: *die heeft haar papa nog. De mijne heeft me in de steek gelaten?* Wie kan de persoon op de foto dan anders zijn dan mijn dochter? Je kent haar. Ik ben niet dom. (*Karen lacht*) Ik weet nog veel meer. Je zit met Ellen op school.

KAREN: Je bent flink op dreef!

EDMOND: Je zit niet alleen met Ellen op school. Je zit met Ellen in dezelfde klas.

KAREN: Mijn pa is een echte detective!

EDMOND: Alles twee keer tijdverlies. Kom, zet de foto terug en geef me je jas. Ik denk dat de kamer intussen voldoende is opgewarmd.

Edmond steekt zijn hand uitnodigend uit. Karen glimlacht, plaatst de foto op het bureau, en geeft haar jas, enz... Edmond gaat naar de vestibule. Karen neemt plaats in de tweezit. Edmond komt op en gaat in zijn zetel zitten.

EDMOND: Waarom is Helen met een H en één L een stomme trut? (*Geen reactie. Karen kijkt de andere kant op*) Is Karen dan geen stomme trut?

Lange pauze. Het meisje staat met een ruk op en gaat achter de tweezit staan. Edmond staat eveneens op.

KAREN: (*Niet luid, wel hard*) Helen zorgt ervoor dat Karen geen domme dingen doet, maar ze kan het haar niet blijven beletten.

Het meisje gaat met dezelfde snelheid opnieuw zitten en buigt het hoofd zó diep dat haar haren helemaal voorover vallen. Er verlopen vijf seconden. Dan slaat ze het hoofd met zo'n snelheid achterover, dat haar haren een wijde boog beschrijven. Ze kijkt Edmond aan zonder te knipperen.

KAREN: Weet je, het is dank zij de fiets dat ik mijn pa heb ontmoet. Als hij met de wagen naar school was gereden, dan had ik hem nooit leren kennen. Een auto is leuk. Een auto heeft veel voordelen. Maar ja, een auto, dat heeft mijn pa niet. Hè, pa?

EDMOND: (*Krijgt het kwaad*) Nee, ik... euh...

KAREN: Een auto is niet leuk. Een auto heeft veel nadelen. Je kan er zelfs stommiteiten mee uithalen. Hè, pa?

EDMOND: ... heb er ooit één gehad...

KAREN: Afschuwelijke stommiteiten...

EDMOND: ... maar ik heb hem van de hand gedaan.

KAREN: Ik zou precies hetzelfde gedaan hebben. (*Pauze*) Tja, je hoort het alle dagen. Je leest het in de krant. Je ziet het op tv. (*Pauze*) Wat ik het afschuwelijkste vind zijn ongelukken waarbij kinderen gedood worden. Of moet ik zeggen *vermoord*, pa?

Edmond heeft geen handen genoeg om te krabben.

KAREN: (*Fluistert het haast*) Jonathan... Mijn broer Jonathan...

Edmonds mond valt open, een ijskoude rilling loopt door zijn hele lichaam. Edmond schudt en beeft over zijn hele lichaam. Hij slaagt er toch in het volgende te zeggen:

EDMOND: Het was een ongeluk, meisje.

KAREN: Mijn ma en jij. De ene zowel als de andere. Maar mijn ma is en blijft mijn moeder.

EDMOND: En ik ben en blijf je vader. En dat andere was en blijft een ongeluk, Helen.

KAREN: Helen is een stomme trut. Ik ben Karen! (*Lange pauze. Dan spuwt ze de woorden eruit*) Mijn ma moest absoluut roken bij haar eerste koffie van de dag waarom ging ze haar smerige sigaretten niet zelf kopen de stomme koe en jij was te dom om hulp te halen Jonathan had een schedelbreuk opgelopen en dan telt elke seconde maar jij verzette geen poot ik heb die postbode later opgezocht en ik heb met de baas van de krantenwinkel gesproken Jonathan had gered kunnen worden en hou nu godverdomme op met liegen!

EDMOND: Ik lieg niet. Hoe kan ik liegen als...

KAREN: Door jouw schuld!

EDMOND: ...ik het niet met opzet heb gedaan!

KAREN: Niet met opzet. Wél zonder mijn broertje hulp te verlenen! (*Ze rukt haar tas haast open. Ze gooit een foto naar Edmond*) Hier! Die wou je toch zo graag zien? Je mag hem hebben!

EDMOND: (*Neemt de foto*) -jouw figuur- Hugo heeft gelijk...

Karen gooit een tweede foto. Edmond neemt hem. Ze haalt een pistool uit haar tas.

KAREN: Ken je hem nog? Dat jongetje met z'n rode haren? Ken je hem nog, Edmond Goyens?

EDMOND: Je gaat me toch geen kwaad doen, Helen?

KAREN: *(Dreigend)* Omdat je mijn broertje niet geholpen hebt en omdat je mij daarna godverdomme in de steek hebt gelaten!

HELEN: *(Zacht)* Ik wil je geen kwaad doen, pa. Hoe kom je erbij? Hoe zou ik mijn pa ooit kwaad kunnen doen?

Met haar vrije hand raakt ze zijn wang aan. Edmond slaagt erin zich te beheersen en sluit de ogen. Zodra haar vingers verdwijnen, opent hij de ogen.

EDMOND: Ik vind het doodjammer dat mijn dochters mekaar niet begrijpen, Helen.

KAREN: Eigenlijk zou ik van haar moeten houden, maar ik kan het niet.

EDMOND: Waarom zou je van haar moeten houden, Karen? Waarom, Helen?

KAREN: *(Met het pistool vlak bij zijn neus)* Haar vader heeft haar niet in de steek gelaten toen het tussen hem en Marleen Mellaert uit was. En dat, *meneer Goyens*, bewonder ik in u, ondanks alles.

EDMOND: Ik vraag niet waarom je niet van Ellen kunt houden, Karen, ik vraag waarom je van haar zou moeten houden.

KAREN: Zoek het zelf uit. *(Dreigt opnieuw)*

EDMOND: Zo mag. Je niet. Verder doen. Helen.

KAREN: Ik ben Karen.

EDMOND: Je gaat. Ongelukken. Veroorzaken. Helen.

Karen laat het pistool zakken en draait zich af.

HELEN: Je doet het niet, Karen.

KAREN: Wedden?

HELEN: Ik hou je tegen.

KAREN: Probeer het maar.

HELEN: Trouwens, je kán het praktisch gezien niet doen.

KAREN: Dat weet hij niet.

HELEN: Dit is waanzin. Wij waren er zelfs nog niet.

KAREN: Hij moet bekennen.

Edmond weet niet wat hij hoort en is ten prooi aan totale verwarring. In de vestibule horen we gestommel. Karen doet Edmond teken dat hij in de tweezit moet plaatsnemen. Wat hij doet nadat ze er hem haast induwt. Zij gaat achter de tweezit staan en verbergt het pistool.

SCENE 19: Ellen.

Ellen op vestibule. Haar metamorfose is totaal. Ze heeft haar beugel laten wegnemen en haar rode haren zijn geknipt. Ze loopt knap gekleed en haar houding is zelfzeker en fier.

ELLEN: Dag, Karen. Genezen?

KAREN: Mens, jij stelt al een even domme vraag als je pa.

ELLEN: *(Let er niet op)* Ik heb de voordeur even op een kier gezet, pa, want het is hier verschrikkelijk warm. Waar is dat voor nodig? *(Ze gaat naar de thermostaat en verlaagt de temperatuur)* Zo, Karen? Mijn pa had me gezegd dat je er zou zijn.

KAREN: Ik had moeten weten dat jij niet op het appel kon ontbreken.

ELLEN: Ik ben zijn dochter, weet je wel. *(Naar Edmond)*

KAREN: Blijf waar je bent!

ELLEN: Ik mag mijn pa toch een zoen geven?

Karen houdt het pistool nu met gestrekte arm op Ellen gericht. Deze deinst achteruit. Edmond is doodsbang. Door een kort gebaar met het pistool beveelt Karen Ellen dat ze naast Edmond moet komen zitten. Ellen gehoorzaamt meteen. Ze zoekt de hand van Edmond en neemt die stevig vast.

KAREN: Zo. Nu hebben we de hele familie Goyens netjes op een rij.

ELLEN: Wat ga je doen? Karen? Wacht even... We kunnen er toch over praten...

KAREN: Praten? Waarover? Jij weet niet eens waarover je moet praten! *(Lach)*

ELLEN: Maar, Karen... Je gaat toch niet... Zeg ons dan tenminste waar het over gaat.

KAREN: Ik wil dat hij schuld bekent.

ELLEN: Schuld bekent? Pa, wat heeft dit te betekenen?

EDMOND: *(Recht)* Als ik de saus nu niet opwarm komen we er nooit! Het is vreselijk, Ellen!
(Hij knijpt de ogen dicht)

ELLEN: *(Recht)* Kalm, pa. Kalm. Probeer rustig te ademen. Alles komt goed. *(Ze doet hem zitten en houdt zijn hand vast)*

KAREN: Vertel je dochter, Edmond Goyens, vertel haar hoe je mijn broertje Jonathan hebt laten sterven.

ELLEN: Wat vertel jij allemaal? Broertje laten sterven? Wat heeft dit... Pa? Zeg iets!

KAREN: Achttien jaar geleden, Ellen. Zowat achttien jaar geleden toen je pa nog een auto had. Vertel het haar, Edmond Goyens!

EDMOND: *(Worgt de woorden uit zijn keel)* Ik heb nog nooit... in mijn leven... iemand...

SCENE 20: Anne.

We horen twee keer drie tikken op de deur. Met een ring. Iedereen houdt de adem in.

ANNE: *(Achter)* Hallo? Iemand thuis? *(Opnieuw drie tikjes)* Excuseer, mag ik binnenkomen?

Anne op vestibule. Ze komt stapje voor stapje naar binnen. Karens laat het pistool zakken. Ellen helpt Edmond opstaan.

ANNE: Nogmaals mijn excuses, meneer Goyens. Het was niet de bedoeling dat we mekaar zouden ontmoeten, maar nu kan het niet anders. Ik heb naar vrienden en kennissen gebeld, want mijn dochter was onvindbaar. Niet voor het eerst. Bedankt voor uw e-mail zonder woorden. Ik gokte op u. Een goede gok, zo blijkt. *(Ze stapt resoluut op Karen af)* Kom, Karen. Geef dat ding maar aan mij. *(Ze neemt het pistool af)* Het zou alleen maar een luide knal gegeven hebben, meneer Goyens. Dit gebruiken we op de scène. U hoeft niet bang te zijn. Het wapen is authentiek, maar volkomen ongevaarlijk. De loop is volgegoten. *(Stopt het pistool in haar tas)*

EDMOND: Wel gefeliciteerd met uw bijdrage aan de toneeluitvoering. Mijn dochter Ellen en ik vonden het bijzonder aangenaam en interessant. Ja toch, Ellen?

ANNE: Dank u, maar ik geloof niet dat ik daarvoor gekomen ben.

EDMOND: Ga toch zitten, mevrouw. *(Met een weids gebaar nodigt hij Anne uit om in de tweezit plaats te nemen)* Uw dochter kan naast u komen zitten. Dat praat makkelijker.

ANNE: Dank je wel, meisje. Erg vriendelijk.

Ellen heeft intussen haar sjaal en jas aangenomen. Ze draagt alles naar de vestibule. Zodra ze terug is, zal ze aan de tafel gaan zitten.

ANNE: Mijn excuses voor het incident, meneer Goyens. *(Ze gaat zitten)*

EDMOND: *(Snapt het niet)* Incident? Euh...

ANNE: Karen? *(Karen komt naast haar zitten)* Soms gaat het goed met mijn dochter, maar de laatste tijd gaat het meestal niet meer. Ze spijbelt veel en thuis is er met haar geen

land te bezeilen. Ze komt en gaat als het haar zint en ze zegt nooit wat ze van plan is of met wie ze omgaat.

KAREN: Ma, alsjeblieft...

ANNE: Tja, meisje... Er zal iets moeten gebeuren. Waarom vertel je ons niet wat je van meneer Goyens verlangt?

EDMOND: Ik ben er zeker van dat er een oplossing is, Helen. Want er zijn geen oplossingen zonder problemen.

HELEN: *(Pauze)* Je weet, ma, hoe we altijd naar Jonathan hebben verlangd. We ontdekten dat Meneer Goyens de chauffeur was die hem... Je weet wel... Karen vond het zo verschrikkelijk onrechtvaardig en daarom wou ze hem straffen. Maar ik wou tezelfdertijd dat hij de vader werd die ik zó had gemist. Zo kon Karen daarna de vader straffen die haar in de steek had gelaten. Meneer Goyens toonde veel begrip en was bijzonder vriendelijk en attent. Helen leerde hem appreciëren. En nu houd ik zelfs van hem, want hij is echt mijn vader.

KAREN: Ik wil hem straffen, want hij is echt mijn vader.

HELEN: Ik denk dat Karen tevreden zou zijn met een bekentenis.

KAREN: Met een bekentenis. Ja.

ANNE: Waarom gebeurt dit allemaal met jou, mijn lieve meisje?

KAREN: Omdat het verschrikkelijk is om mij te zijn, mama.

Anne neemt haar dochter stevig in de armen.

ANNE: Het spijt me, meneer Goyens.

EDMOND: Ik kende Karen niet. Ik heb haar leren kennen als Helen.

ANNE: Ellen? Heet uw dochter niet Ellen? Ik... Ja, ik denk dat ik het begin te begrijpen.

HELEN: Je ziet er echt knap uit met je nieuwe look, Ellen. *(Pauze)* Het spijt Karen. Voor alles. *(Ellen glimlacht en knikt)* Nu heb ik wel zin in een lekkere, gele limonade, pa.

EDMOND: *(Gelooft zijn oren niet)* Waarom ga je hem zelf niet halen, meisje. Je kent de weg.

De meisjes gaan naar de keuken. We horen hoe ze voor drank zorgen .

ANNE: Ik ben blij dat mijn dochter zich heeft uitgesproken. Karen heeft hulp nodig, meneer Goyens. Onze huisdokter heeft haar doorverwezen naar een psychiater. Karen lijdt namelijk aan een meervoudige persoonlijkheidsstoornis, een ontubbeling van de persoonlijkheid. De dood van Jonathan, ook al had ze hem nooit gekend en het feit dat haar vader haar in de steek heeft gelaten waren trauma's voor Karen. Ze heeft er

nooit leren mee leven. *(Korte pauze)* Mijn echtgenoot Jan en ik wilden niet dat de dood van onze zoon een schaduw zou werpen op de rest van ons leven. Was het verkeerd om ons kind door een ander kind te vervangen? Karen was welkom, althans wat mezelf betreft. Jan heeft de dood van Jonathan nooit kunnen verwerken. Hij begon te drinken en leerde iemand anders kennen. *(Pauze)* Op een dag is hij vertrokken. Zonder een spoor na te laten. Ik geraakte achteraf ook aan de drank. Op een bepaald moment stond ik voor de keuze: ofwel gingen we de dieperik in ofwel moest ik mijn leven anders organiseren. Ik koos voor het laatste.

De meisjes komen uit de keuken. Karen draagt een dienblad met twee flessen: eentje met spuitwater en eentje met gele limonade, en vier lege glazen. Ellen begeleidt haar.

ANNE: Het heeft er wél toe bijgedragen dat mijn dochter een chaotische jeugd heeft gekend, iets wat ze me soms kwalijk durft nemen. *(Pauze)* Karen is de enige die me rest, meneer Goyens. Voor haar ben ik bereid tot het uiterste te gaan.

EDMOND: Eindelijk! Lekkere, gele limonade! Jullie moeten toch dorst gekregen hebben van al dat gebabbel.

Spuitwater voor Anne en Ellen en limonade voor Edmond en Karen. Karen zoekt een plaatsje bij haar moeder. Anne legt haar arm rond de schouder van haar dochter. Ellen neemt plaats op de leuning van zijn zetel.

EDMOND: Ik breng een toast uit. Op ieders gezondheid. Want ik moet ook iets bekennen. *(Hij kucht beleefd en wacht tot het stil is. Dan staat hij op)* Ik had mevrouw Dusseaux één keer gezien toen ze vlak na het ongeluk kwam aangelopen, maar de vader van Jonathan heb ik toen niet ontmoet. Ik vind het niet rechtvaardig dat mevrouw Dusseaux alle schuld op zich neemt en daarom voel ik me verplicht om haar te corrigeren. Wat er die bewuste ochtend precies gebeurde *in mijn wagen*, dat weet ik en *alleen ik*. Ik had de autoradio hard aangezet omdat ik wou genieten van Greensleeves wat toen voor mij het prachtigste lied ter wereld was. Had ik me op mijn route geconcentreerd, dan had er veel voorkomen kunnen worden. *(Pauze)* Dat is het geheim dat in mij zat opgesloten. Eindelijk heb ik het kunnen vertellen. Mijn vrees is opluchting geworden. En een gedeeld geheim, Ellen, weet je nog? is geen geheim meer.

ANNE: *(Pauze)* Meneer Goyens, u hebt een deel van de schuld van mijn schouders genomen. Dit is voor mij meer dan een opluchting. Het zal me helpen om alles eindelijk te ver-

werken. Weet u, meneer Goyens, men beweert soms dat zelfs de zwartste miserie een positieve kant heeft. Ik ben na de dood van mijn zoontje gestopt met roken. Misschien heeft Jonathan op die manier wel mijn leven gered. Ach...

EDMOND: Karen, je moeder is een dappere vrouw, want zij heeft altijd haar verantwoordelijkheid genomen, voor je gezorgd en je niet in de steek gelaten. Ze heeft fouten gemaakt, maar dát mag je nooit vergeten. Ik moet je ook nog wat vertellen. Ik acht mezelf medeverantwoordelijk aan het verlies van je broer, daarom heb ik tegenover jou een schuld te vereffenen. Ik ben misschien een rare kwiet, maar je bent altijd welkom in mijn huis. Wat denk je, Ellen? Heb ik het goed gezegd?

ELLEN: *(Met glimlach)* Wat jij beslist is goed beslist, pa.

ANNE: Meneer Goyens, mag ik u om een gunst verzoeken? U zou ons een ontzettend genoegen doen als u geen klacht indiende tegen Karen. Ik wou u vragen of het incident met het pistool onder ons kan blijven.

EDMOND: Incident? *(Recht)* Ik begrijp het!

ANNE: Dank u. U bent een goed mens.

EDMOND: Dat weet ik. Maar het is soms lastig. *(Kijkt naar zijn uurwerk en zucht diep)*

ELLEN: Wat scheelt er, pa?

EDMOND: We zitten diep in de problemen, Ellen. We zijn te laat, veel te laat voor het avondmaal. Bovendien vraag ik me af of ik wel genoeg spaghettisaus in huis heb voor vier personen.

Black out.

Muziek. Maar dit keer geen Greensleeves.

SCENE 21: Dochters.

Edmond zit vóór zijn pc en schrijft een e-mail naar zichzelf.

Van: edmond.goyens@skynet.be Aan: edmond.goyens@skynet.be
Onderwerp: DOCHTERS.
Beste Edmond, Er zijn dingen die ik nog steeds niet goed begrepen heb. Waarom Helen me het rode boekje terugbezorgde, terwijl ze het zélf had weggenomen. Wou ze misschien iets goed maken wat Karen had

verknoeid? En waarom droeg ze die bril?

Door mijn syndroom weet ik niet hoe gewone mensen de dingen aanvoelen. Van sommigen heb ik het karakter grondig bestudeerd, zodat ik hun gaven en gebreken, hun wensen en verwachtingen goed heb leren kennen. Ik veronderstel dat mijn jongste dochter geen geheim voor me is. Let wel, ik zei: ik veronderstel!

Blijft de oudste. Maar goed, ik heb nog een heel leven de tijd om met haar kennis te maken. Ze is ook zoveel later in mijn leven gekomen dan de jongste.

Ik weet niet of mijn dochters lang en gelukkig zullen leven. Ik kan alleen maar hopen dat het leven voor hen mild zal zijn. Ik kruis de vingers. Zoals elke bezorgde ouder.

Er is nog een ander probleem waar ik diep heb over nagedacht.

Is het eigen aan mijn syndroom? Of denk ik zoals de gewone mensen en ben ik bijgevolg gewoner dan ik dacht?

Misschien zou een uitstrijkje onder de tong voldoende zijn om het antwoord te kennen.

Maar dat doe ik niet.

Ik wil het niet weten.

Het kan me trouwens geen barst schelen, want

ik vind het bijzonder leuk dat ik TWEE dochters heb!

NOTEN.

- * Als je meer wil weten over autisme, raadpleeg dan op het internet *Literatuurlijst Autisme Centraal*. Een vlot leesbaar basiswerk is:
Dit is de Titel (over autistisch denken) door Peter Vermeulen (Autisme Centraal/EPO, 128 blz. 1996, 13,50 €.)
Peter Vermeulen publiceerde verscheidene werken over autisme.
Wat betreft een huwelijksrelatie is het volgende werk interessant:
Een Asperger Relatie. Slater-Walker, Gisela en Christopher (Uitgeverij Nieuwezijds, 176 blz. 2002-2004, 18,95 €)
- * Het *rode boekje* en *Het Tooneelven in Vlaanderen door de Eeuwen heen* bestaan echt. Het rode boekje is zowat 2 mm. dik en meet 235 op 175 mm. Het papier is van weekblad kwaliteit. De kaft is lichtrood van kleur.
Men is uiteraard vrij om twee andere werken te kiezen.
- * *Greensleeves*. Er bestaan zoveel versies van deze klassieker uit 1580. Een greep:
Jeff Beck, The Beverley Sisters with the Roland Shaw Orchestra, Benjamin Britten, John Coltrane Quartet, The Kelly Family, Robert Krestan a Druhá Tráva, Mantovani & Orchestra, Olivia Newton-John, Ralph Vaughan Williams, World Tree Music Group, enz...
- * *Beethovens Bataille de Vitoria Opus 91* in de versie van het Londens Symfonieorkest o.l.v. Anatol Dorati, (opname eind jaren '60?) met echte musketten en kanonnen is een aanrader.
- * Het stuk dat door toneelkring *Voor Elk wat Wils* gespeeld wordt is *De Familie Tot* van Istvan Orkeny. Om auteursrechtelijke redenen worden noch de titel, de auteur of de namen van de personages in *Dochters* vernoemd.

* * * * *